

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, BIRŽELIO–JUNE 28, 2018 • Vol. CIX NR. 77

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-27-2018

Seimo pirmininko dovana lietuviams – himnas ant odos

Birželio 26 d. JAV su darbo vizitu besilankantis Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis Marylando valstijos sostinėje Annapolyje susitiko su šios valstijos sekretoriumi John C. Wobensmith. Susitikimo metu aptartos bendradarbiavimo galimybės tarp Lietuvos ir Marylando valstijos.

Lietuvos parlamento vadovas apžiūrėjo Marylando Senato ir Atstovų rūmus, susitiko su Atstovų rūmų pirmininku Michael Busch, susipažino su valstijos istorija.

V. Pranckietis taip pat apsilankė Šiluvos Marijos koplyčioje Washingtono, esančioje Marijos Nekaltojo Prasidėjimo nacionalinėje šventovėje – katedroje bazilikoje. Ši bazilika – centrinė Amerikos katalikų maldos vieta JAV sostinėje. 2016 m. spalio 9 d. Washingtono katedroje bazilikoje iškilmingai buvo atšvęstas Šiluvos Marijos koplyčios 50-mečio jubiliejus.

Washingtono lietuviams Seimo pirmininkas įteikė ant odos išraižytą Tautišką giesmę.

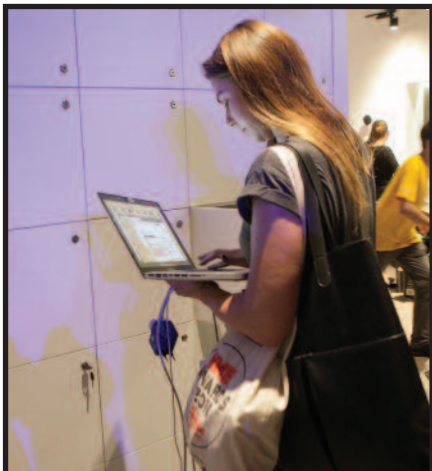

Prie paminklo Holodomoro aukoms.

Su Marylando valstijos sekretoriumi John C. Wobensmith aptartos bendradarbiavimo galimybės.

ŠIAME NUMERYJE:

Nemokamos konsultacijos
emigrantams per Skype – 2 psl.

Gyvenimo misija – G. Petkevičaitės-
Bitės atminimo išsaugojimas – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Matulaičio namai švenčia 50-metį

JOVITA BELIAK

2018 m. birželio 13–15 d. Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų J. Matulaičio slaugos namai (Putnam, CT) šventė garbingą 50-ies metų jubiliejų. Tris dienas, kaip tikrose senoviskose lietuviškose vestuvėse, susibūrę slaugos namų darbuotojai, gyventojai ir svečiai prisiminė J. Matulaičio slaugos namų atsiradimo istoriją, džiaugėsi pasiektu aukščiausiu valdžios įvertinimu bei gardžiavosi paruoštomis vaišėmis, klausydamiesi kanklių muzikos.

– 5psl.

Darbuotojos džiaugiasi pirmos dienos švente ir įsiamžina ypatingame „rėme“.

Jei tavo kursas tvirtai nukreiptas į Žvaigždę, tu sugebėsi išplaukti per didžiausias audras – Leonardo da Vinci

Žiniasklaidoje jau skaitėme, kad emigrantams ruošiami nepaprasti siuntiniai iš Lietuvos („Draugas“, 2018.6.21). Dailiose dėžutėse po lietuviškos žemės saują gaus adresatai, gyvenantys trisdešimtyje šalių. Iš tikrųjų ta žemės sauja sveria 600 gramų! Šį kūrybingą projektą paruošė Vytauto Didžiojo universiteto Pasaulio lietuvių universitetas ir Architektų sąjungos Kauno skyrius. Žemė paimta iš Kauno Vienybės aikštės. Skaičiau ir džiaugiasi. Po to galvon atėjo mintis patikrinti, ar tokie siuntiniai neįklimps į kokią biurokratinę bėdą.

Šiek tiek suvokdamas JAV įstatymus ir taisykles, nusibasčiau į internetą patikrinti dėl galimų suvaržymų. Mano įtarimas pasitvirtino. Ten radau daug įvairios informacijos apie žemės atvežimą iš kitų kraštų. Bijoma įvairių žemėje galimų mikrobu, bakterijų bei ligų. Vienas iš tos informacijos šaltinių yra Circular Q – 330.300-2 Soil (01/2001), US Department of Agriculture, Animal and Plant Health Inspection Service. Nejaugi projekto organizatoriai apie tai nepagalvojo?

Grįžau vėl atidžiau pasiskaityti minėtą žinią „Drauge“. Taip, projekto organizatoriai apie visa tai laiku patyrė: „Pradėdami net neįtarėme, kiek visokių kliūčių iškils. Dabar vargstame su muitinėmis, nes skirtinguose kraštuose yra skirtingos taisyklės, ką ir kaip galima įvežti. Pvz., į Urugvajų pasiųsti žemės nebuvo galima“. Kiekviename siuntinyje yra 20 dėžučių su žeme, o vienas siuntinys sveria 12 kg.

Žemės siuntimas pasaulio lietuviams yra vienu metu ir priminimas apie praeitį, kai ankstesnių kartų išeiviai pasiimdavo gimtosios dirvos grumstelį su savimi, ir kvietimas šiandien susivienyti su įvairiuose pasaulio kraštuose gyvenančiais lietuviais.

Berašant kilo mintis šį puikų sumanymą pratęsti ir pritaikyti jaunimo stovykloms Amerikoje. Treikia tik mažo pasiruošimo: didelio maišo, pilno 1”x3” dydžio tuščių plastikinių buteliukų su meniškomis etiketėmis. Ant jų būtų prideramas užrašas pagal stovyklos vietovę: Smėlis iš Dainavos – Amerikos Lietuvos; Smėlis iš skautų Rako – Mažosios Lietuvos Amerikoje; Smėlis iš Neringos Amerikoje; Smėlis iš Rambyno prie Ramiojo vandenyno ir t.t. Stovyklaudami patys vaikai į buteliukus pripildytų keletą šaukštų stovykloje esamo smėlio ir atminimui parsivežtų namo. Per daugelį sovoklavimo metų galėtų susidaryti visas rinkinys brangių atminimų.

Iš praeities tavo sūnūs ir dukterys
te stiprybę semia!

Jūratė Kuodytė jau minėjoje „Draugo“ laidoje įdomiai aprašo baltų religiją. Pasirodo, kad šis reikalas iškilo, kai Lietuvos Seimas 67 balsais pritarė projekto svarstymui dėl valstybės pripažinimo senovės baltų religinei bendrijai „Romuva“. Bendrijos vyriausioji krivė teigė, kad gavę valstybės pripažintos netradicinės religijos statusą bendrijos nariai galės ramiai puoselėti savo protėvių tradicijas ir atliekamas apeigas.

Tas ryšys tarp praeities ir dabarties turbūt labiausiai matomas Joninių proga. Labai seniai ilgiausia metų diena/trumpiausia metų naktis buvo vadinama Rasos vardu. Susiklostė tradicijos bei apeigos. Lietuvai priėmus krikščionybę ta diena buvo „perkrikštyta“ Joninių vardu. Tik sovietams viešpataujant Joninių pavadinimas buvo nustumtas į šalį ir oficialiai grįžta prie Rasos, kartais dar vadinamos Vasarvidžio šventės.

Šiais metais, kaip ir praityje, spaudoje buvo įvairių pranešimų apie Joninių šventę. Sąrašo ne-

Ar Amerika įsileis
žemę iš Lietuvos?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

vedžiau, bet pastebėjau skelbimus apie Joninių gegužinę PLC kiemelyje ir šimtmečio Joninės Summit, IL, miestelyje. Joninės buvo švenčiamos ir JAV sostinėje, Dupoint Circle aikštėje. Trijų Pabaltijo kraštų ambasados suruošė vidurvasario – Joninių, Jani ir Jaanipaev šventę, Nepriklausomybės šimtmečio minėjimą. Į akį krito „Banga“ padalinio kvietimas į Rasos-Vasarvidžio šventę, ruošiamą Upham Beach, St. Pete Beach, Florida. Pastarajame kvietime apie Jonines – nė žodžio. Pagalvojau, kad čia gal yra „Romuvos“ sąjūdžio puoselėtojų subuvimas.

Gerai, kad atsiranda
kas pakeičia

Prenumeruoju ir gana atidžiai skaitau keletą lietuviškų žurnalų. Jie įdomūs ir vertingi, turintys savo redaktorius bei bendradarbius. Tiek pat svarbu turėti ir savo skaitytojų. Per pastaruosius keletą mėnesių pasikeitė dviejų žurnalų vyriausieji redaktoriai. Su 2018 m. nr. 3-uoju „Ateities“ numeriu vyr. redaktoriai tapo Vytautas Raškauskas, pakeitęs dvylika metų tose pareigose buvusią Redą Sopranaitę. Spausdinama apie 1 100 egzempliorių. Žurnalo prenumerata JAV gyvenantiems yra tris kartus didesnė nei skaitytojams Lietuvoje. Čia ne skundas, bet pagyrimas.

Psichologinė pagalba emigrantams – per Skype

Emigrantams ir neseniai grįžusiems gyventi į Lietuvą Mokymų ir psichologinio konsultavimo centras teiks nemokamas konsultacijas Skype. Projektas, kurį remia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tęsis iki lapkričio 30 d.

Mokymų ir psichologinio konsultavimo centro psichologės-psichoterapeutės Gintarės Jurkevičienės teigimu nuotoliniu būdu planuojama pakonsultuoti 600 žmonių.

„Šiuo metu Skype arba atsakydamos į elektroninius laiškus konsultuoja trys psichologės“, – teigė specialistė.

Emigracijoje gyvenančius žmones dažnai kamuoja artimųjų ilgesys, sunkumai priptampant prie svetimos kultūros, vienišumo, pasimetimo jausmai.

„Situacija tampa ypač sudėtinga, jei Lietuvoje lieka vyras, žmona ar vaikai. Grįžusiems gyventi į Lietuvą vėl reikia integruotis į darbo rinką, vaikams pritapti prie mokymosi sistemos“, – pažymi G. Jurkevičienė.

Asmeninio archyvo nuotr.

Nuo gegužės 11 d. ji

Kitas redaktorių pasikėtimas įvyko „Pasaulio lietuvių“ pastogėje. Nuo 1963 m. šį žurnalą redagavo 16 redaktorių, kai kurie – vos po numerį ar du. Naująją vyr. redaktore tapo Sandra Bernotaitė. Prieš ją žurnalą sumaniai redagavo ir dažnai pati ten rašydavo Dalia Staponkutė. Žurnalą leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, apimanti keliasdešimt kraštų pasaulyje, o žurnalo spausdinama mažiau nei 500 egzempliorių. Žurnalas yra įdomus ir gražiai atspindi lietuvių įvairovę pasaulyje. Jo kaina irgi yra kukli.

Pabaigai dar noriu porą žodžių pridėti apie spaudos prenumeratos kainą. Ką tik išrašiau 370.00 dol. čekį už pusmečio prenumeratą „Lansing State Journal“. Metams būtų 740.00 dolerių. Gaunu septynias laidas per savaitę. Dabar pažiūrėkime į „Draugo“ prenumeratos kainą. Jau daug metų ji siekia vos 150.00 dol. už popierinę laidą. Internetinė prenumerata – vos 99.00 dol. metams. Ne vieną ir ne du kartus draugiškai siūliau „Draugo“ prenumeratą pakelti iki tiek, kiek reikia laikraščio išleidimui. Jau daug metų esame tarsi „užšaldyti“ su juokingai maža prenumeratos kaina. Gerai, kad yra aukotojų. Gerai, kad turimas Draugo fondas, bet tokiu būdu sukeliamos lėšos turėtų būti nukreiptos laikraščio gerinimui, plėtotei, o ne leidimo išlaidoms padengti. Aš esu pasiruošęs prenumeratos kainą suderinti su turimomis išlaidomis, kuo greičiau, tuo geriau. Ką tik norėjau patikrinti prie adreso duodamą prenumeratos pabaigos datą. Mano nustebimui tokios datos nebėra. Tačiau radau prierasą, kad esu garbės prenumeratorius. Po to patikrinau, kad tokia prenumerata metams yra 250.00 dol. Aš nieko prieš, jei paprasta prenumerata būtų bent 250.00 dol., o garbės – dvigubai tos sumos.

Pagarba spaudai ir jos darbuotojams bei rėmėjams!

Emigracijoje gyvenantiems lietuviams – nemokamos konsultacijos Skype. D. Labučio (ELTA) nuotr.

savo kolegėmis konsultavo apie 50 žmonių.

„Psichologinė pagalba yra anonimiška ir lengvai prieinama. Reikia tik iš anksto susitarti dėl konsultacijos. Kreipiasi skirtingi žmonės ir vienišos mamos, ir jauni studentai, ir vyresnio amžiaus emigrantai, kuriems sunku nuspręsti, kaip gyventi toliau, ir šeimos, kurios nežino, kur jų vaikams bus geriau mokytis ir gyventi“, – sakė psichologė-psichoterapeutė.

Turintys vaikų, grįžę emigrantai susiduria su vaikų integracija į mokymosi įstaigas – vaikai neturi vietos darželiuose ar mokyklose.

Neturintiems vaikų dažniausi sunkumai yra finansiniai ir įsitvirtinimas darbo rinkoje. „Susidaro toks vaizdas, kad gyvenantys užsienyje labai bijo grįžti gyventi į Lietuvą, nes iš žiniasklaidos ar savo artimųjų girdi daug neigiamos informacijos apie gyvenimą Lietuvoje“, – sakė G. Jurkevičienė.

Registruotis nemokamoms nuotolinėms konsultacijoms gyvenantieji svetur ir reemigravę lietuvos piliečiai gali elektroniniu paštu mpkcentras@gmail.com.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą] paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Nudžiugino spaudoje pasirodžiusi žinia – Lietuvos visuomenės veikėjai filosofą Arvydą Juozaitį ragina dalyvauti po metų rengiamuose Prezidento rinkimuose. Lietuvai tikrai reikia Atgimimo prezidento. Visvaldas Matijošaitis, Saulius Skvernelis, Vygaudas Ušackas, Gitanas Nausėda, Žygimantas Pavilionis – ne tie kandidatai, už kuriuos balsuočiau ramia sąžine. Išvardintiems vyrams kažko trūksta – gal stipraus humanitarinio, filosofinio pamato, gal nuoširdesnio domėjimosi išskirtinai lietuviškais reikalais?

A Juozaitis visiškai nepanašus į savo konkurentus, jei tik rudenį, kaip pats tvirtina, apsispręs siekti Prezidento posto. Todėl ir patrauklus, žavus. Filosofas rašo aktualias pažintinio, analitinio, probleminio pobūdžio knygas apie dabartinę Kaliningrado sritį ir Latviją. Tai – labai svarbu. Mes neturime teisės pamiršti Mažąją Lietuvą kadaise vadintų žemių, nes ten, šiandieninėje Kaliningrado srityje, – prūsai, Herkus Mantas, Mažvydas, pirmoji lietuviška knyga, Karaliaučiaus pilis, Bretkūnas, Donelaitis, Tolminkiemis, Vydūnas... Mes taip pat privalome giliau nei iki šiol pažinti savo brolius latvius. Nes latviai, kaip ir mes, – vienteliai baltai šioje Žemėje. O mes juos, latvius, deja, pažįstame per menkai, elgiamės taip, tarsi jie mums būtų labai tolimi giminaičiai.

Negalima užmiršti ir garsiojo A. Juozaičio pranešimo „Politinė kultūra ir Lietuva“, kurį prieš tris dešimtmečius jis perskaitė Vilniuje, Dailininkų sąjungoje. Kaip tvirtina ELTA, tuomet, 1988 m. balandžio 20-ąją, šis tekstas tapo postūmiu burtis ir siekti politinės nepriklausomybės. Iki Sąjūdžio susikūrimo tada buvo likę vos du mėnesiai. Taigi A. Juozaitis – dar ir drąsus, ryžtingas. Juk ne visi lietuviai išdrįso 1988-aisiais atskleisti savo politines pažiūras. Kai kurie iš mūsų anuomet paniškai bijojo galimų sovietinių represijų. A. Juozaitis – nepabūgo atsidurti KGB rūsiuose.

Turiu pripažinti, kad man patinka ir dabartinės jo nuostatos dėl, sakykim, globalios Lietuvos, dvigubos pilietybės ar krikščionybės. Vos tris milijonus teskaičiuojanti tauta negali žaisti globalių žaidimų, juolab kad mes labai mažai auginame vaikų ir; atsidūrę svetimoje aplinkoje, linke sparčiai nutautėti („Globalios Lietuvos nėra”).

Priimtinas ir A. Juozaičio požiūris į dvigubą pilietybę („Išklydusiems iš Tėvynės Lietuvos valstybės piliečiams, atsisakiusiems Lietuvos pilietybės, turi būti suteikiama galimybė ne siekti ‘dvigubos pilietybės’, o gauti Lietuvos pasą. Lietuvos pasas leis tų Lietuvos pilietybę susigrąžinti be išlygų”).

Nieko neprikiši ir pareiškimui, jog didžiausia pasaulio globalizacija seniai įvykusi – tai krikščionybė („nūdienė globalizacija naikina žmogaus veidą ir nualina jo sąžinę. Visaverčio žmogaus reikmė – atsispirti šiai niveliacijai. Tai padaryti galima vadovaujantis ir dešimčia Dievo įsakymų, ir tradicinėmis religijomis, tautos vertybėmis bei papročiais”). Tokie pareiškimai, paskelbti „Respublikoje”, – tarsi atgaiva širdžiai: juk krikščionybė laikoma svarbia šiuolaikinio žmogaus gyvenime. Bet taip ir turi būti. Religija – reikalinga visiems, net ateistams.

Kad A. Juozaitis gali tapti rimtu kandidatu į Daukanto aikštėje esančius rūmus, byloja ir laikraštyje „Respublika” (š. m. birželio 16–22 d; Nr. 24) paskelbtas sąrašas tų visuomenės, kultūros, politikos veikėjų, kurie remia jo kandidatūrą. Tarp A. Juozaičio rėmėjų – daug solidžių autoritetų. Žinojimas, kad A. Juozaitį remia, sakykim, rašytojas Vytautas Rubavičius, baltistas Alvydas Butkus ar aktorius Gediminas Storpirstis, tik sustiprina nusiėkimą tapti juozaitininku.

Ir vis dėlto Prezidento rinkimuose 2019-aisiais šių eilučių autoriui bus keblu remti šią kandidatūrą. Iš galvos neišdyla skandalingoji A. Juozaičio publikacija „Istorinė klaida”, kurią jis paskelbė „Lietuvos ryte”, vos tik Lietuvos vadovu (Aukščiausiosios Tarybos pirmininku) buvo išrinktas prof. Vytautas Landsbergis. Iki šiol nesuprantu, kodėl sovietinės nomenklatūros bosas A. Juozaičiui pasirodė patikimesnis už tą, kurio neapkaltinsi ištikimai tarnavus Lietuvos komunistams. Taip pat lieka neaišku, kodėl lemtinguose rinkimuose A. Juozaitis pasitraukė į šalį – padovanojo pergale būtent Lietuvos komunistų partijos lyderiui.

Žinoma, situacija anuomet buvo sudėtinga. Lietuva skilo į dvi priešiškas stovyklas – brazauskininkus ir V. Landsbergio šalininkus. Taip pat ne-

Nepadarykime istorinės klaidos

GINTARAS VISOCKAS

drįsčiau tvirtinti, jog A. Brazauskas buvo visiškai nereikalingas Lietuvai. Patinka ar ne, jis vienijo tūkstančius komunistuojančių lietuvių, kurie kreivai ar net priešišškai žvelgė į visišką Lietuvos nepriklausomybę nuo Rusijos. Jei A. Brazauskas anuomet būtų nustumtas į šoną, jo rėmėjų armija galėjo dar pikčiau žvelgti į Kovo 11-osios Aktą. Todėl A. Brazauskas buvo reikalingas kaip tas, kuris amortizuoja Kremliaus inspiruojamus, dirbtinai kurstomus priešiskus viduje.

Tačiau pasirinkdami Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininku prof. V. Landsbergį mes juk taip pat neapsirikome. Visus svarbiausius darbus profesorius atliko be priekaištų, virtuosiškai, meistriškai. Jis paskelbė nepriklausomybę, jis sugebėjo atremti drastišką Kazimiro Prunskienės inicijuotą maisto kainų pakilimą, jis gudriai išsipainiojo iš Michailo Gorbačiovo pri-

mestų moratoriumo Kovo 11-osios Aktui pinklių, jis neišsigando lemtingąją 1991-ųjų sausio 13-ąją, jis nepabūgo per 1991-ųjų pučą...

Ko dar galima reikalauti iš prof. V. Landsbergio? Primityvieji lietuviai jį kaltina dėl visko – stringančios žemės reformos, bankų griūties, nuvertėjusių in-

dėlių, neįgyvendintos liustracijos. Bet tai jau – demagogija. Dėl šių bėdų kalti mes visi, ne vien tik profesorius.

Tad, prieš paremdamas A. Juozaitį, vis tik norėčiau žinoti – kaip suderinti jo redaguotas „Sąjūdžio žinias”, jo lietuviškumą, jo pasiaukojimą ir tuometinę paramą sovietinės nomenklatūros šului, beje, dar ilgai Lietuvos trispalvę vadinusiam skuduru? Nejaugi A. Juozaitis ir šiandien mano, kad prof. V. Landsbergio išrinkimas į Aukščiausiosios Tarybos pirmininko postą buvo istorinė klaida, o A. Brazausko ir jo grupės draugų įsitvirtinimas naujojoje Lietuvoje – gėris?

Jei atsakymas – taip, tada man bus keblu 2019-ųjų rinkimuose palaikyti A. Juozaičio kandidatūrą. Tada aš laikausi tų pačių nuostatų, kurių laikiausi paskelbdamas tuometiniame „Lietuvos aide” ironišką tekstą „Istorinių klaidų šalis” – pikta atsaką į A. Juozaičio „Istorinę klaidą”.

Seimo pirmininko dovana lietuviams – himnas ant odos

Susitikimas-diskusija LR ambasadoje Washingtone. Antras iš k. – parlamentaras Ž. Pavilionis ir Seimo pirmininkas V. Prancietis (v.).

Atkelta iš 1 psl.

1966-ųjų rudenį įrengta ir pašventinta koplyčia yra JAV ir viso pasaulio lietuvių traukos vieta. Koplyčioje įvairiais meno simboliais įkūnyta unikali lietuvių tautos istorija.

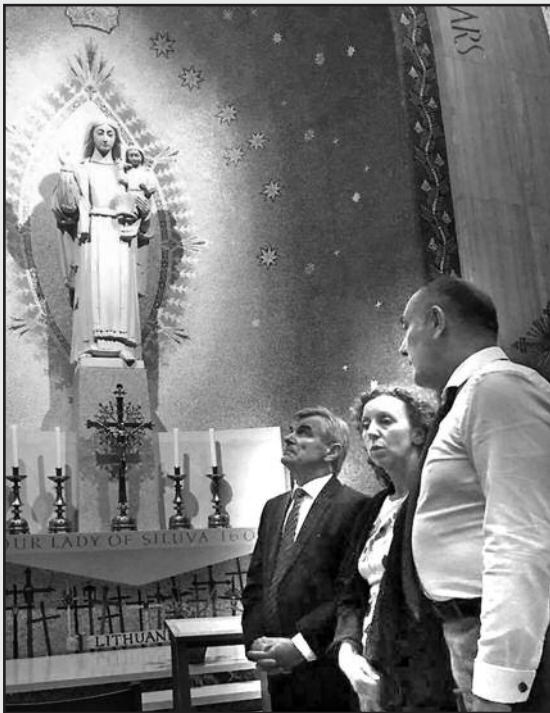
V. Prancietis dalyvavo atminimo renginyje, skirtame pagerbti Holodomoro aukas. Kalbėdamas jame Seimo pirmininkas pabrėžė, kad šiandien ypatingai svarbu nepamiršti tragiškų istorijos pamokų. Holodomoro aukų paminėjimo renginys vyko prie Holodomoro paminklo Washingtone. Didysis Ukrainos badas, kurį Lietuva ir kitos šalys yra pripažinusios genocidu, prasidėjo 1932-ųjų balandį ir truko iki 1933-ųjų lapkričio. Per 17 mėnesių Ukrainoje žuvo nuo 8 iki 10 milijonų žmonių. Šį ukrainiečių tautos genocidą organizavo totalitarinis komunistų režimas.

Washingtone Seimo pirmininkas taip pat dalyvavo Amerikos užsienio reikalų tarybos (AFRC) organizuotoje darbo vakarieneje JAV Kongrese ir susitiko su Washingtono bei Baltimorės lietuvių bendruomenėmis. Susitikime Lietuvos ambasadoje, kuriame dalyvavo ir parlamentaras Žygimantas Pavilionis, dėmesio centre buvo diskusijos apie dvigubą pilietybę, Seimo narių skaičiaus mažinimą, piliečių grįžimą į Lietuvą ir investicijas į Lietuvos regionus.

V. Prancietis lietuvių bendruomenei įteikė neeilinę dovaną – ant odos išraižytą Tautišką gies-

mę ir pakvietė prisijungti prie Tautiškos giesmės aplink pasaulį giedojimo liepos 6-ąją dieną 9 val. v. Lietuvos laiku.

LR ambasados JAV info

Apsilankymas lietuviams brangioje šventovėje.

RYTYS

Istorinis partizano Tigro vizitas JAV: „Visa kelionė – kaip sapnas“

2018 m. birželio 16 d. Lietuvos partizanas, Vyčio kryžiaus III laipsnio ordino kavaliereus, buvęs partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago adjutantas Juozas Jakavonis-Tigras viešnagės New Yorke metu susitiko su Nijole Bražėnaite-Lukšiene Paronetto, partizanų vado Juozo Lukšos-Daumanto žmona. Susitikimo metu buvęs partizanas dalijosi prisiminimais apie „miško brolių“ gyvenimą. Plačiau buvo aptartas Lietuvos partizanų atminimo puoselėjimas ir partizanų paminklų reikšmė auklėjant jaunąją kartą.

Jakavonis Nijolei Bražėnaitei-Lukšienei Paronetto pasakojo savo prisiminimus apie J. Lukšą, jo nuveiktus darbus ir pažintį su Lukšos broliu, įterpdamas jaudinančius momentus iš kovų už Lietuvos laisvę. N. Lukšienė prisiminė, kaip susipažino su J. Lukša Prancūzijoje. Susitikimo metu ji partizanui Tigrui padovanojo knygą „Laiškai mylimosioms“, kurios viršelyje yra panaudota Nijolės įamžinta akimirka, kai J. Lukša-Daumantas rašė knygą „Partizanai už geležinės uždangos“. Susitikime taip pat dalyvavo LR generalinis konsulas Julius Pranevičius bei Nijolės Bražėnaitės artima draugė, dailininkė, ilgamečio Lietuvos konsulo New Yorke Aniceto Simučio dukra Aldona Sruoginis.

J. Jakavonis-Tigras į Jungtines Amerikos Valstijas atvyko dalyvauti LR garbės konsulo Rochesterio mieste Rimo Česonio organizuotame renginyje, skirtame Lietuvos laisvės kovotojams pagerbti. Partizanas taip pat turėjo galimybę aplankyti JAV sostinę Washingtoną, kur kartu su dukra Angele buvo pakviesti į LR ambasadą. Apsilankymo LR ambasadoje metu Tigras susitiko su Lietuvių Bendruomenės nariais bei apsilankė istorinėje „Amerikos balso“ redakcijoje.

J. Jakavonis viešnagę JAV baigė aplankydamas savo giminačių Butėnų šeimos kapavietę Elizabeth mieste ir susitiko su ilgamečiu Lietuvių Bendruomenės nariu Rimantu Bitėnu, kuris svečiams plačiau papasakojo apie patį Elizabeth miestą bei Butėnų šeimą.

LR gen. konsulato New Yorke info

Iš k.: Diana Pranevičienė, LR gen. konsulas New Yorke Julius Pranevičius, Angelė Jakavonytė, Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė Paronetto, Juozas Jakavonis ir Aldona Sruoginis.

Jaudinantis susitikimas: N. Bražėnaitė-Lukšienė Paronetto ir J. Jakavonis-Tigras; viduryje – A. Jakavonytė

Partizanas Tigras į Lietuvą parsiveš brangią dovaną – knygą „Laiškai mylimosioms“.

Lietuvos žydų kultūros paveldas ir istorija pristatyti New Yorke

Birželio 21 d. LR generaliniame konsulate New Yorke vyko renginys, kurio metu New Yorko žydų bendruomenės ir organizacijų atstovams buvo pristatyta keliaujanti paroda „Vienas amžius iš septynių: Lietuva. Lita. Lite – Kitoks žvilgsnis į žydų vietą ir likimą Lietuvoje istorijos vingiuose“.

Parodos svarbą ir reikšmę pristatė iš Lietuvos atvykusi Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky. Ji taip pat supažindino su Lietuvos žydų bendruomenės veikla, ateities planais, aptarė Lietuvos sinagogų išskirtinumą ir Lietuvos žydų bendruomenės vaidmenį saugant savo kultūrinį paveldą.

Renginyje taip pat dalyvavo NVO „Litvak World“ pirmininkas Antanas Zabulis, kuris pristatė „Litvak World“ vykdomą veiklą bei organizacijos inicijuotą Vilniaus didžiosios sinagogos įpaveldinimo projektą.

Po parodos pristatymo vyko gyva diskusija, kurios metu renginio svečiai turėjo galimybę užduoti klausimus atstovams iš Lietuvos. Savo patirtimi dalijosi Hartfordo universiteto Žydų studijų departamento direktorius prof. Richard Freund. Jis kartu su tarptautine mokslininkų komanda nuo 2016 m. vykdo archeologinius tyrimus Vilniaus didžiosios sinagogos teritorijoje. Prie diskusijos

taip pat prisijungė scenaristas Ira Fuchs, kuris, remdamasis tikromis istorijomis, parašė teatro kūrinį apie tarpukario ir Antrojo pasaulinio karo meto Vilnių ir Vilniaus žydų gyvenimą. Ši pjesė bus statoma viename iš „Off Broadway“ teatrų ir rodoma penkias savaites nuo 2019 m. spalio mėn. New Yorke.

Keliaujančią parodą rengė Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija kartu su Lietuvos žydų (litvakų) bendruomene. Kilnojamoji paroda skirta eksponuoti užsienyje, pristatant žydų istoriją ir jų kultūrinį paveldą Lietuvoje.

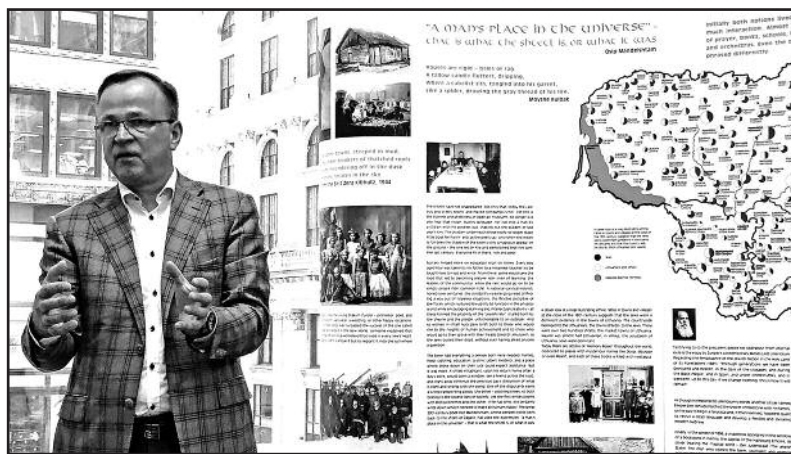
LR gen. konsulato New Yorke info ir nuotr.

LR gen. konsulas New Yorke Julius Pranevičius pristatė kilnojamąją parodą apie žydų gyvenimą Lietuvoje.

Diskusijoje dalyvavo Hartfordo profesorius Richard Freund.

„Litvak World“ pirmininkas Antanas Zabulis.

Darbuotojų choras „Matulaitis Merrytones“ iškilmingose Mišiose.

Gyventojų ir svečių šventė Matulaičio namų salėje.

Matulaičio namai švenčia 50-metį

Atkelta iš 1 psl.

„Mūsų gyventojai labai vertina Matulaičio slaugos namų krikščionišką, šeimynišką nuotaiką, kiekvienam teikiamą individualų dėmesį ir aukštos kokybės sveikatos patarnavimus. Dauguma gyventojų yra katalikai ir ne vienas sako, kad pasirinko ateiti pas mus dėl dvasinių patarnavimų“, – slaugos namų išskirtinumą pabrėžia mūsų pašnekovė, Matulaičio slaugos namų įkūrimo liudininkė sesuo Marija Bernadeta Matukaitė, Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vienuolijos narė. Sesuo Bernadeta dar 1968 m. lapkričio mėnesį Vienuolijos vadovybės buvo pasiūsta padėti pirmai Matulaičio slaugos namų administratorei seseriai Felicijai. „Nuo tada daugumą metų praleidau dirbdama įvairiose pareigose Matulaičio namuose. Pirmus 20 m. buvau administratorė, po to daugiausia dirbau dvasinėje/pastoracinėje veikloje su gyventojais, ligoniais ir mirštančiais, taip pat medicinos etikos, misijos integracijos srityse ir Matulaičio namų taryboje“, – savo pareigas vardija ilgametė slaugos namų atstovė.

Herbas, kurį suprojektavom šiai šventei.

jonų seminarijoje Hinsdale, IL. Daugumos rėmėjų jau nėra tarp gyvųjų. „Nors daugėja galimybių susirgus gauti kai kuriuos sveikatos patarnavimus namuose, bet yra daug vienišų žmonių, kuriems tu patarnavimų neužtenka ir reikia ieškoti pastovios profesinės pagalbos, kuri teikiama slaugos namuose. Taip pat po operacijų ar kai kurių kitų ligos atvejų, jei namuose nėra reikalingos pagalbos, laikinai reikia vykti į slaugos namus, kol sveikata sustiprės“, – apie Matulaičio slaugos namų teikiamas trumpalaikes ir ilgalaikes paslaugas pasakoja pašnekovė. „Jau ne kartą praityje, keičiantis sveikatos aprūpinimo reikalams/galimybėms, Matulaičio namai atitinkamai perėjo iš senelių globos į namus su slaugos patarnavimais ir po to – į 24 valandų slaugos ir reabilitacijos skyrius bei mirštančiųjų specialią globą“, – slaugos namų lankstumą pabrėžia sesuo Bernadeta.

Lietuvių vis mažėja

Nuo pat Matulaičio slaugos namų įkūrimo čia buvo rūpinamasi visais gyventojų poreikiais – sveikata bei dvasine, psichologine, emocine būkle, rengiamos veiklos programos ir užsiėmimai. Per visus gyvavimo metus slaugos namų paslaugomis pasinaudojo apie 2500 gyventojų, tarp kurių – apie 600 lietuvių, atvykusių ne tik iš Naujosios Anglijos vietovių (Bostono, Hartfordo, New Yorko, Worcesterio), bet ir iš Čikagos, Kalifornijos ir pan. „Čia paskutines gyvenimo dienas praleido daug iškilių Lietuvos asmenybių, kurių bent kelis išvardinsiu: Magdalena Avietėnaitė, prel. Jonas Balkūnas, prel. Pranciškus Juras, kun. Rapolas Krasauskas, prof. Ignas Končius, prof. Česlovas Masaitis, Gražina Matulaitytė-Rannit, prel. Juozas Tadarauškas, Karolė Pažeraitė, Gražina Tulauskaitė, Jadvyga Tūbelienė bei grupė Tėvų Marijonų, Tėvų Pranciškonų ir daug kitų“, – žymesnius lietuvių kilmės lankytojus išvardija pašnekovė. Pabėgėlių kartai, kuri sudarė didžiąją dalį slaugos namų lankytojų, nykstant dabar vis mažiau lietuvių atvyksta ir į slaugos namus. Tačiau lietuviškumas čia nėra pamiršamas ir jį

puoselėja ilgalaikiai lietuvių kilmės darbuotojai – Dainora Kupčinskaitė, misijos integracijos ir socialinės rūpybos skyriaus direktorė, ir sesuo M. Bernadeta Matukaitė iš dvasinės/pastoracinės tarnybos, savanoriškai talkina sesuo Margarita Bareikaitė ir kitos Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserys. Be to, Matulaičio namų taryboje yra keli lietuviai, o Gintaras Čepas yra tarybos pirmininkas.

Ypač svarbi dvasinė pagalba

Matulaičio slaugos namuose įrengtoje koplyčioje, siekiant dvasinės gyventojų ramybės, kasdien aukojamos šv. Mišios anglų ar lietuvių kalba, katalikams ligoniams teikiami sakramentai, o pas protestantus kas mėnesį ateina pastorius, kuris veda jų apeigas. „Paskutiniu laiku pradėjome kartą per savaitę vesti dvasines/ekumenines valandėles, į kurias gyventojai mielai ateina. Be to, iškilmingai švenčiame visas bažnytines šventes – Marijos karūnavimą, šventkelionę į Lurdo Marijos šventovę mūsų sodyboje, pasaulio ligonių maldos dieną ir t.t. Kiekvieno ligonio fiziniai ir dvasiniai poreikiai yra įvertinami atvykus ir sudaromas patarnavimų planas, kuris

50-mečiui sukurto nuotraukų rėmo. Be to, jiems buvo dovanojami marškinėliai su 50-mečio proga sukurtu herbu. Antrą dieną, per pačią sukaktį, šventė prasidėjo iškilmingomis Mišiomis Matulaičio slaugos namų koplyčioje, kurias atnašavo svečiai kunigai Marijonai ir Matulaičio slaugos namų kapelionas. Mišių metu giedojo Matulaičio namų tarnautojų chorelis „Matulaitis Merrytones“, antrąją skaitinį skaitė sesuo Ona Mikailaitė. Po gardžių pietų susirinkę svečiai girdėjo slaugos namų administratorės Lisa Ryan, tarybos pirmininko Gintaro Čepo, daugiau kaip 20 m. tarnaujančių darbuotojų, sesers Bernadetos bei valstijos valdžios atstovo Danny Rovero sveikinimo žodžius. Šventė džiaugėsi ir čia atvykę Tėvai Marijonai, Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserys, Šventosios Dvasios seserys, lietuvių bendruomenės atstovai, rėmėjai, vietinės valdžios, sveikatos institucijų, žiniasklaidos, gyventojų ir jų šeimų atstovai, Matulaičio įstaigos skyriaus vedėjai, ilgalaikiai tarnautojai, namų tarybos nariai, gydytojai ir pan. Tikrai gausus garbingų svečių būrys! Na, o antros dienos šventę vainikavo tortas ir Simonos Minns lietuviška kanklių programa, kurią ji paskartojo trečiąją šventės dieną susirin-

Padėkos Mišios Matulaičio namų koplyčioje.

keičiamas besikeičiant sveikatos būklei“, – ypatingą reikšmę dvasiniam gyvenimui išskiria sesuo Bernadeta. Už teikiamų paslaugų kokybę ir įvairovę Matulaičio slaugos namai kaip sveikatos įstaiga yra gavę valdžios aukščiausią – 5 žvaigždučių – įvertinimą.

Šventė tris dienas

Sėkminga slaugos namų istorija pasidžiaugti ir 50-metį pasitikti suskubo beveik du šimtai žmonių! Išpuošti gėlėmis, balionais, istorijos laiko juosta Matulaičio slaugos namai tviskėjo džiaugsmu ir gera nuotaika. Pirmąją šventės dieną visi tarnautojai buvo kviečiami pabūti kartu, pasivaikinti bei prisiminimui nusifotografuoti prie

kusiems gyventojams bei jų svečiams iškilminguose pietuose namų salėje. Šventė buvo tikrai sėkminga, ir šis garbingas pusšimčio paminėjimas daugumai ilgai liks atmintį. Ateinantį pusšimtį Matulaičio slaugos namai ir toliau sieks išlikti jaukia, profesionalias paslaugas teikiančia bei visais gyventojų poreikiais besirūpinančia sveikatos įstaiga. Pasak ilgalaikės slaugos namų narės sesers Bernadetos, „Matulaičio namų veda moji dvasia yra meilė ir pagalba vargantiesiems. Taip randame kryptį ir kelią poreikiams besikeičiant. Tikime, kad ir ateityje ši dvasia atpažins, ko tuomet reikia ir kaip to siekti. Stengiamės sekti pal. Jurgio Matulaičio šūkiu: „Blogį nugalėti gerumu“.

Kad išleistų tritomį, knygyną užstatė bankui

GAILUTĖ KUDIRKIENĖ

Už Atlanto gyvenanti sena panevėzietė dar mena savo mokytoją Gabrielę Petkevičaitę-Bitę. Jos įkvėpta dukra paaukėjo lėšų garsios altruistės atminimui išsaugoti, tačiau tai padaryti nėra lengva: muziejaus atgaivinimo viltis pamažu gęsta. Tuomet veiklios knygų leidėjos **Jerutės Vaičekauskienės** galvoje šmėkštelėjo nauja idėja.

Apie garsiąją švietėją – nieko

„Ką girdėjai apie Gabrielę Petkevičaitę-Bitę?“ – prieš keletą metų savo anūkės, vienuoliktokės moksleivės paklausė žinoma Panevėžyje visuomenininkė, knygų leidėja Jerutė Vaičekauskienė.

Anūkė tarstelėjo girdėjusi, kad buvo tokia rašytoja. Ir tiek.

Tuomet J. Vaičekauskienė ėmė domėtis giliau.

Kodėl mokyklų programose nėra žinomos šalies švietėjos, rašytojos, Nepriklausomybės Akto signatarės G. Petkevičaitės-Bitės?

J. Vaičekauskienė drauge su bendraminčiais parašė raštą tuomečiam švietimo ir mokslo ministrui Gintarui Steponavičiui. Visi kartu bandė įtikinti, kad vieną ryškiausių XIX amžiaus asmenybių būtina įtraukti į mokyklinius vadovėlius.

Gavo atsakymą, kad Bitė yra integruota net keliose mokymui skirtose knygose.

„Paprastėm mokytojos Birutės Goberienės tą reikalą ištirti. Ji pervertė visas mokymo knygas ir rado tik aguonos grūdą: du sakinius viename istorijos vadovėlyje ir dar porą sakinių kitur: kad Bitė buvo bitininkė. Be to, dar ir datose buvo padaryta klaidų“, – konstatavo pašnekovė.

Politikui virto antra biblija

„Betgi ir aš Bitę atradau ne iš karto“, – prisipažįsta 77 metų J. Vaičekauskienė.

Jaunystėje jai į rankas papuolė knygelė – Bitės kūrinijų santrauka, kaip vėliau sužinojo, sovietmečio cenzūros smarkiai iškupiūruota.

Perskaitė ir padėjo į šalį. Didelio įspūdžio nepadarė.

„Bet grūdas, matyt, pasisėjo, dygo, dygo ir sudygo. Antrą kartą po keliolikos metų tą pačią knygelę skaičiau kitomis akimis, pradėjau susivokti, kad čia tai ne viskas. Sužinojau, jog kažkur knygų saugyklose yra du tomai Bitės raštų, išleisti jai dar gyvai esant. Trečias tomas niekada nebuvo išspausdintas, liko tik rankraštinis variantas. 1966 metais leistos dvi knygos buvo smarkiai sutrumpintos, išmesta viskas, kas neatitiko sovietinės politikos“, – pasakojo pašnekovė.

Senąjį Bitės raštų leidimą ji aptiko Vilniaus universiteto saugykloje, ten pat gulėjo ir rankraščiai.

Tai, ką pati surado, J. Vaičekauskienė labai norėjo perduoti ir kitiems, taip gimė mintis išleisti visus tris tomus neiškupiūruotų Bitės raštų.

Kad išeitų „Karo meto dieno-raštis“, J. Vaičekauskienė rizikavo visu savo giminės turtu, jos sūnus užstatė šeimos verslą – A. Smetonos gatvėje esantį mokyklinių knygų knygyną.

Po Atgimimo tokia literatūra buvo be galo reikalinga. J. Vaičekauskienė 2008 metais pirmiausia išleido trečią, dar niekad niekur nespausdintą tomą. Knygai parengti prireikė beveik 5 metų. Ant-ras tomas išėjo 2010 metais, o pirmasis – 2011-aisiais.

„Dabar tas tritomis nėra paklausus, bet gal ateityje šitos knygos kažkam padės. Čia juk amžinos vertybės. Vienam senam politikui įsiūliau paskai-tyti, po to jis pasakė, kad jam dabar ta knyga – kaip antra biblija“, – džiaugėsi J. Vaičekauskienė.

Gabrielė Petkevičaitė-Bitė

Parengė interviu su mirusia

Leidėjai labai skaudėjo širdį, jog naujai išleisti Bitės raštai nėra paklausūs, žmonės priekaiš-tavo, kad ji per ilgą, nenorėjo tiek daug skaityti.

Taip gimė idėja Bitę pateikti dar kitaip, ir J. Vaičekauskienė parengė ir 2015 metais išleido nedidelės apimties leidinuką „Gabrielė – sielos, ne luomo ba-jorė“.

„Kai pasakiau, kad padariau interviu su Bite, visi pradėjo juoktis, koks gi gali interviu su mirusiu?“ – prieš pasirodant knygai leidėja sulaukė pašaipų.

Idėja buvusi paprasta: leidėja kreipėsi į mo-kyklas ir paprašė, kad vaikai, paskaityt „Karo meto dieno-raštį“, kad ir ne visą, nors fragmentus, iš-

J. Vaičekauskienė yra viena iš aktyviausių G. Petkevičaitės-Bitės gerbėjų ir jos atminimo jam-žinio iniciatorių.

reikštų savo nuomonę, požiūrį į jos nugyventą gy-venimą. J. Vaičekauskienė iš mokinių gavo 330 laiškų, jų ištraukas panaudojo knygoje.

Interviu esmė – klausimus Bitei užduoda da-bartiniai įvairių profesijų panevėziečiai, o rašytoja „atsako“ J. Vaičekauskienės išrinktomis iš josios raštų citatomis. Leidinys tapo Bitės svarbiausių minčių koncentratu.

Išvežti baldai – blogas ženklas

J. Vaičekauskienė yra aktyvi G. Petkevičaitės-Bitės atminimo saugotoja, asociacijos „Bitės na-

mai“ entuziastė. Asociacija ilgai kovojo, kad būtų išsaugotas G. Petkevičaitės-Bitės muziejus sename mediniame namelyje Šv. Zitos gatvėje, ku-riame ji praleido paskutines gyvenimo dienas.

Namo dalis nuo šio balandžio perėjo iš Pa-nevėžio kraštotyros muziejaus į savivaldybės ran-kas. J. Vaičekauskienė nebetiki, kad Bitės mu-ziejus atgims. Jai tai buvo aišku jau tada, kai iš-vežė rašytojos baldus – tarsiti restauruoti, o iš tie-sų jie, moters žiniomis, tebeguli sukrauti kažkur muziejaus rūsiuose.

Taigi ir rėmėjos amerikietės Dianos Vidutis paaugoti pinigai šiam muziejeliui atkurti – 5 tūk-s-tančiai dolerių tarsiti buvo pakibę ore. Teko svars-tyti, kaip juos prasmingai panaudoti kitur.

Neseniai buvo sumąstyta kurti filmą apie Bitę ir tuos tris tomus jos kūrybos išleisti anglų kalba.

Buvusi JAV LB Washington apylinkės pir-mininkė Diana Vidutis tam pritarė.

Dukrai – motinos nostalgija

D. Vidutis Bitės palikimu susidomėjo neat-sitiktinai, ji saugo savo širdyje didelių sentimentų Šv. Zitos gatvės mediniam 18-uju numeriu pa-žymėtam namui.

„Jos močiutė gyveno antrame aukšte pas Bitę. Ir jos mamą, kokių 6–7 metų, Bitė mokė vo-kiečių kalbos. Paskui šeima išvažiavo į JAV, D. Vidutis gimė jau Amerikoje. Jos mamai dabar 97 metai, bet dar gyva jos nostalgija tam nameliui. Ji prisimena, kaip pavasarį Bitė išsinešdavo krėslą ir sėdėdavo sau-lės atokaitoje. D. Vidutis prieš dvejus metus buvo čia atskridusi su dukra ir žentu, lankėmės Puziniškyje, Bitės gimtajame dvarelyje, apžiūrėjo ji ir namą Panevėžyje“, – pasakojo J. Vaičekauskienė.

Baisybėms reikia atsvaros

Šiuo metu jau yra kuriamas vaizdo spektaklis apie Bitę ir ruošiamasi prieš dešimtmetį išleistą tri-jų tomų „Karo metų dienoraštį“ išversti į anglų kal-bą ir leidinį paskleisti po visą pasaulį.

J. Vaičekauskienė irgi prisideda prie vaizdo kū-rinio režisūros.

„Spektaklis bus dviejų dalių.

Pirmoje du panevėziečiai prie ka-vos puoduko kalbės, kad pasaulyje vyksta vis daugiau žiaurių dalykų, žmonija eina ne ta kryptimi, smurtui ir baisybėms būtinai reikia atsvaros, galbūt ta atsvara galėtų būti Bitės kū-ryba bei jos pačios biografija, jos nesavanaudiška, pasiaukojanti veik-la. Antroje dalyje persikelsim į praeitį, į laikus, kai gyveno rašytoja“, – pa-sakojo pašnekovė.

Pirmos dalies filmavimo bandy-mai jau vyko, tos atkarpos vaidinto-jai – bibliotekininkė Albina Saladū-naitė ir žinomas aktorius Albinas Kė-leris.

„Bandymas mums šiek tiek ne-patiko, pernelyg akademinis, karto-sim“, – nukerta J. Vaičekauskienė.

Antrosios dalies režisūros ėmė-si aktorė Eleonora Matulaitė, ji ir jos dukra Eleonora Korznaitė vaidins iš-traukas iš Bitės gyvenimo.

„E. Matulaitė labai užsidegusi, anksčiau nebuvo skaičiusi ‘Karo metų dienoraščio’, o kai perskaitė, akys atsivėrė“, – pagalbininkės reakcija džiaugėsi J. Vaičekaus-kienė.

Į Bitės tritomio vertimo misiją įsitraukė viso pa-saulio lietuvių bendruomenės, renkamos lėšos.

„Dabar mūsų uždavinys pasaulio lietuviams įro-dyti, kad tokio leidinio reikia, o visų pirma išaiš-kinti, kas ta Bitė buvo, nes išieviai nieko apie ją nežino, pasitelksim profesionalus, lietuvių literatūros profesorius ir kritikus, į įvairią užsienio lietuvių spaudą rašysime šviečiamuosius straipsnius“, – apie laukiamą milžinišką darbą pasakojo J. Vaičekauskienė.

Blaivybės skleidėją įsimylėjo

„Esu išleidusi ir kitą labai „neįnamą“ knygą, Žemaičių vyskupo, blaivybės sąjūdžio organizatoriaus Motiejaus Valančiaus sekretoriaus Silvestro Dovidaičio parašytą „Šiaulėniškis senelis“. Ją leidau dėl to, kad jau seniai buvau užburta M. Valančiaus laišku blaivybės klausimu“, – prisipažįsta Bitės tritomio leidėja.

Nepriklausomybės pradžioje, kai viena po kitos dygo leidyklos, daugelio jų savininkai teturėjo vieną tikslą – greitai pasipelnėti. Taip šalį užplūdo abejotinos vertės knygos, dažnai agresyvios, propaguojančios smurtą, kalbančios apie visokias bjaurastis.

„Važinėdama po leidyklas baisėjau, kokias knygas teks skaityti jaunajai kartai, vis stiprėjo įsitikinimas, kad būtinai reikia atsvaros, reikia leisti ne piktuosius užsienietiškus ančiukus, o gražias klasikines pasakas, pozityvią lietuvių kūrėjų literatūrą“, – sakė pašnekovė.

M.Valančių panevėžietė įsimylėjo dar studijų laikais, kai Vilniaus universitete baigdama žurnalistiką diplominio darbą tema pasirinko M.Valančiaus blaivybės laiškus.

„Tris kartus svarstė, kad blogai pasirinkau temą, rekomendavo rašyti apie sovietinį gyvenimo būdą, antraip grasino pašalinti iš universiteto“, – J. Vaičekauskienė prisiminė, kad jau jaunystėje teko pakovoti dėl savo idėjų.

K. Sąją išvadino valkata

Dešimt metų iki Nepriklausomybės J. Vaičekauskienė dirbo Panevėžio knygų draugijos vadove.

„Į Panevėžį knygų draugijos kvietimu nuo 1984 metų pradėjo atvažinėti Romualdas Ozolas ir Česlovas Kudaba. Iš jo pirmą kartą ir išgirdau žodį „sąjūdis“. Kalbėdamas apie tautos kultūros paveldo išsaugojimo reikšmę, jis labai įtaigiai pasakydavo ir tokių istorijos faktų, apie kuriuos tada dar buvo nevalia kalbėti“, – pasakojo J. Vaičekauskienė.

Iki tol komunistų partijos komitetas knygų klubo veiklos pernelyg nekontroliavo, bet po rašytojo Kazio Sajos pasakytos ugingos kalbos per susitikimą su skaitytojais klubo vedėja išgirdo patarimą, kad „tas valkata K. Saja“ Panevėžyje daugiau nesisirodų.

Prieš pat Čingizo Aitmatovo knygos „Ilga kaip šimtmečiai diena“ aptarimą saugumietis iškrėtė J.Vaičekauskienės kabinetą, tikėjosi rasti pranešimų juodraščių. Jų neradęs reikalavo, jog J. Vaičekauskienė kontroliuotų, kad pranešėjai neprišnekėtų, ko nereikia.

„Aš, žinoma, nieko nekoregavau. Renginys vyko gana emociškai. Buvo išsakyta daug drąsių minčių. Po to buvau išpėta, kad saugumas klausosi mano telefoninių pokalbių“, – prisiminė J. Vaičekauskienė.

Saugumiečiai salę saugojo gulomis

Po filosofo Vincento Žemaičio apsilankymo knygos draugijos renginyje 1988 metais ir jo atvirų kalbų dėl būtinų permainų J.Vaičekauskienė iš partijos komiteto gavo jau labai griežtą išspėjimą.

„Mūsų renginiai vyko kas mėnesį, atvykdavo daug šviesių asmenybių, jų paveikti subūrėme grupelę ir pradėjome tuometu gana pavojingą agitacinę veiklą.

Per renginį buvusių „Ekranų“ kul-

tūros rūmų salėje Arvydas Juozaitis scenoje iškėlė nedidelę Lietuvos vėliavą. Knygos draugijos atstovai buvo atspausdinę Maironio dainos „Oi, neverk, motušėle“ lapelius. Visa salė atsistojo ir traukė dainą kartu.

Viso renginio metu prie abiejų salės durų stovėjo jauni vyrukai. Vėliau jie atsigulė tarpduriuose ant grindų. Galvas atrėmė į vieną durų staktą, kojas, pakėlė aukštin, – į kitą. Nustebau, kas ten taip nepadoriai elgiasi, ir ruošiausi eiti pasiūlyti jiems kėdžių, bet mane sulaikė Stasė Medytė. Tai esą saugumiečiai, geriau jų neliesi“, – prisiminimais dalijosi J. Vaičekauskienė.

Ką reiškė ta jų poza, moteris iki šiol nesupranta, spėja, kad saugumiečiai ilgame renginyje pavargo, buvo jauni ir įžūlūs, todėl tokia poza ir atsigulė tarpduryje.

„Išnaudojo liaudį“, nors nė vieno samdinio neturėjo

J. Vaičekauskienės, žemaitės nuo Plungės rajono Babrungo miestelio, giminės istorija – skausminga.

Vienus senelius išvežė į Ilką, ten jie badu išmirė, pusseserės buvo išmėtos iš vagono vežant į Sibirą, jos žuvo. Kitus senelius išbuožino, irgi į Sibirą vežė.

„Prisimenu, mūsų namo kambarys buvo į vieškelio pusę, mane, mažutę, tėvai statydavo ant stalo ir liepdavo stebėti, kada pasirodys sunkvežimiai. Stovėdavau, kol galva apsvaigėdavo. Viena kartą jie ir atvažiavo, bet mūsų sodybą aplenkė ir nuburzgė tiesiai pas senelius, mat jie turėjo 70 ha žemės. Sugrūdė ir išvežė. Tėvas lėkė į geležinkelio stotį, įrodė, kad senelių sūnus tarnauja sovietinėje armijoje. Tada su keiksmais iš vagono juos išmetė. Bet grįžę namo jau nieko neberado, gyvuliai buvo išvežti, šuo ir vištos sušaudyti, langai išdaudyti, viskas išgrobta.

Šeimai ten gyventi nebeleido, senelių dvejiems metams uždarė į kalėjimą už tai, kad turėjo daug žemės ir „išnaudojo liaudį“. O juk jis neturėjo nė vieno samdinio, viską dirbo savi šeši vaikai.

Iš rusų armijos pabėgęs sūnus išėjo pas partizanus, vėliau papuolė į saugumiečių rankas, o iš jų grįžo nebetoks, koks buvo...“ – pasakojo moteris.

Taip tikrai buvo Po malkomis – Bitės spinta

Daugiau nei prieš tris dešimtmečius J. Vaičekauskienė strimgalviais lėkė į Šv. Zitos gatvės 18-ojo namo kiemą gelbėti istorinės vertybės – G. Petkevičaitės-Bitės spintos.

Tada anuometė Kraštotyros muziejaus direktorė J.Vaičekauskienei pasakė girdėjusi, kad po malkų krūva guli kažkoks senutėlis Bitei tarnavęs baldas.

Malkos kieme gulėjo ilgai ilgai, niekas jų neprisirengė į kokią pasiūrę sunėsti. Nupilkėjusių ir apipuvusių pliauskų krūvą kaustė šalčiai, dengė sniegas, merkė lietūs.

Kai pagaliau naujieji gyventojai ryžosi apsiukuoti kiemą, pajudino ir malkas. Iš po jų pamatė kyšant baldų dalis.

Namo senbuviai tikino prisimenantys, kad toje vietoje buvo numesta išardyta Bitės spinta, stovėjusi patalpose, kuriose ši anksčiau gyveno.

Moteris susirado transportą ir parsivežė tas spintos dalis į teatro fojė, teatre tada buvo knygų draugijos patalpos. Medis buvo taip supelijęs, kad

„Pasaulio Lietuva: kūrybos horizontai“

Taip vadinsis įspūdinga pasaulio lietuvių kūrybos paroda, kuri sekma-dienį, liepos 1-ąją, bus atidaryta Vilniaus rotušėje.

Prieš tris dešimtmečius, 1988-aisiais, Lietuvos dailės muziejaus ir kitų kūrybinių institucijų iniciatyva Vilniuje buvo surengta pirmoji lietuvių išeivijos dailės paroda, kurioje dalyvavo 77 autoriai iš 12 šalių. Ji turėjo platų atgarsį ir tapo svaria paskata dailininkų kūrybos sugrįžimui į Tėvynę. Po 30 metų Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB), bendradarbiaudama su Lietuvos dailės muziejumi, vėl subūrė po įvairius žemynus pasklidusius lietuvių menininkus.

Parodoje „Pasaulio Lietuva: kūrybos horizontai“ bus eksponuojami reikšmingiausi menininkų pasiūlyti kūriniai, atrinkti iš didžiulio atsiliepusių kūrėjų būrio. Dalyvauti pakviesti 53 autoriai iš 19 šalių. Lyginant su paroda, vykusia prieš tris dešimtmečius, išsiplėtė dalyvių geografija, keitėsi kūrėjų kartos. Dabartinėje parodoje dalyvaus trys dailininkai, buvę prieš tris dešimtmečius vykusios parodos dalyviais. Tai Jūratė Batūra Lemke (Vokietija), Snai-

gė Šileika (Kanada) ir Eduardas Lapaitis-Vaitkunaite (Urugvajus).

Vienoje erdvėje suburti kelių kartų įvairių šalių nūdienos menininkai savo kūryboje atskleidžia tradicijas, atsineštas iš gimtosios kultūrinės terpės ir paveiktas naujo platesnio aplinkos konteksto.

Parodos dalyviai – aktyviai kuriantys menininkai, turintys nemažą patirtį, surengę ne po vieną personalinę parodą, sulaukę įvertinimų ir apdovanojimų tarptautinėse meno erdvėse, jų kūrinių yra įsigiję daugelio šalių muziejai, galerijos, privatūs kolekcininkai.

Parodą globoja Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Liepos 1-ąją Rotušės aikštėje taip pat vyks renginys „Šimtas Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą“, kuriame 30 lietuvių bendruomenių iš skirtingų pasaulio šalių ir 25 Lietuvos tautinės bendrijos kvies Lietuvos gyventojus susipažinti. Šiuo renginiu PLB ir Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės siekia padėti susitikti viso pasaulio lietuviams ir čia gyvenančioms tautinėms mažumoms.

ELTA

šveisdama jį net rankas užsikrėtė grybeliu, paskui teko gydytis.

Išdžiovintos ir nuvalytos spintos dalys iškeliavo į Puziniškio dvarelį – ten buvo ruošiamasi Bitės 125-mečiui. Ėjo 1986-iejį, renginys Bitės garbei buvo pirmasis Puziniškyje, dar tik pradžia dvarelio prikėlimo.

Nuvežė tą spintą ir sustatė, daugiau dvarelyje jokių eksponatų iš anuometinio laiko dar nebuvo, tik tas išgelbėtas baldas ir ant sienų iškabinėti įvairių šalies dailininkų ekslibrisai.

Verta įsiminti Žaisdavo su slepiamomis žydaitėmis Antrojo pasaulinio karo metai Plungėje

Tada J. Vaičekauskienei buvo maždaug ketveri. Tėvų mūrinio namo kieme nuolat būdavo pilna tai rusų, tai vokiečių kareivių, priklausomai nuo to, kas atsikariaudavo pozicijas. Kareiviai kieme laužą kūrendavo, drabužius virindavo.

„Tėvai slėpė dvi žydaites, 2-3 metais vyresnes už mane. Atitraukė indų spintą, išpjovė grindis, iškasė duobę, ten priklojo patalų. Buvo paskutiniai karo metai. Tas mergaitės duobėje išlaikė visą žiemą. Kai nieko kieme nebuvo, mes visos trys žaisdavom kambary ant grindų, bet jei tik šuo sulejo, mergaitės greit į duobę, o aš į kitą kambarį, kad svetimiems po kojų nesi-

maišyčiau ir ko neprasitarčiau. Kareiviams vaikstant jos turėjo išbūti nei sukosėdamos, nei sučiaudėdamos“, – pasakojo J. Vaičekauskienė.

Kai pasibaigė karas, atvažiavo kaimynas žydas tų mergaičių pasiimti. Jo pavardė buvo Garba, bet kai prasidėjo neramumai, persikrikštijo Jonu Garbausku. Mergaitės nebuvo J. Garbausko dukterys, kaimynas turėjo tik sūnų.

„Labai gerai prisimenu ir vaizdą, ir kaip anuomet jaučiausi. Mergaitės susodino į vežimą, o jos apsikabinusios mano mamą labai verkė. Aš irgi verkiau, bet ne todėl, kad draugės išveža, bet kad mama manęs nebemyli, ne mane apsikabinusi“, – atpasakojo panevėžietė.

Jai buvo smalsu, kieno tos mergytės, kur jos išvažiavo, bet tėvai nei tada, nei vėliau apie slėptas žydaites nekalbėjo.

Kartą tik, kol senelis buvo gyvas, nugirdo mergaitę tėvus su juo šnekančią, kad dėl globotinių beveik visas vištas išpjovė, esą buvusios labai lepios, nieko nevalgiusios.

Nepriklausomybės metais J. Vaičekauskienė bandė susirasti buvusį kaimyną J. Garbauską, manė, per jį sužinosianti žydaičių likimą. Deja, jokių ryšių atnaujinti nepavyko, Panevėžio žydų bendruomenė perdavė, kad kaimynas ir jo sūnus jau mirę.

„Panevėžio kraštas“

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

„Nebijokime įvardinti grėsmės šaltinio“

Vilnius/Liuksemburgas (URM info) – Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kartu su Krašto apsaugos ministru Raimundu Karobliu Liuksemburge dalyvavo Europos Sąjungos Užsienio reikalų tarybos (URT) posėdyje.

Su ES gynybos ministrais aptariant saugumo ir gynybos klausimus, L. Linkevičius akcentavo, kad Europos Sąjunga ir atskiros jos narės turi koordinuoti stiprinti savo atsparumą hibridinėms grėsmėms, kurios šiandien yra realybė.

„Mes (Europos Sąjunga) vis dar nedrįstame įvardinti pagrindinio grės-

mės šaltinio – Rusijos“, – apgailestavo ministras.

L. Linkevičius pasisakė už glaudesnę ES ir NATO bendradarbiavimą kovos prieš hibridines grėsmes srityje bei su Rytų partnerėmis Ukraina ir Gruzija, kurios turi praktinės patirties šioje srityje.

Strateginei komunikacijai tapus neatsiejama saugumo ir gynybos dalimi, Lietuvos užsienio reikalų ministras taip pat ragino pradėti rengti veiksmų planą, kuriame būtų sujungtos visos ES iniciatyvos, skirti pakankami resursai, užtikrinta stipri teisinė bazė ir priėjimas prie inovatyvių technologijų.

Svarsto perlaidoti A. Smetonos palaikus

Vilnius (Lietuvos žinios) – Minint valstybės atkūrimo 100-metį vėl gaivinama iniciatyva giminėje perlaidoti pirmojo nepriklausomos Lietuvos prezidento Antano Smetonos palaikus. Pagrindinė priežastis, kodėl iki šiol tai nepadaryta, – idėjai prieštaraujantys šio tarpukario politikos veikėjo giminės. Idėja iš JAV į Lietuvą parveržti A. Smetonos palaikus sklando ne pirmus metus. Itin populiari ji tapo pradėjus rengtis valstybės

atkūrimo 100-mečio jubiliejui.

Grupė žinomų mokslo, meno, kultūros, politikos atstovų, visuomenininkų, susibūrusių į asociaciją „Mūsų tautos atmintis“, kreipėsi į Seimo Valstybės istorinės atminties komisijos pirmininką „valstietį“ Arūną Gumuliaską, prašydamai įtikinti Vyriausybę peržiūrėti jubiliejaus programą, kad į ją būtų įtraukta A. Smetonos palaikų perlaidojimo sostinės Rasų kapinėse, netoli Jono Basanavičiaus kapo, ceremonija.

A. Ramanauskas-Vanagas atguls valstybės panteone

Vilnius (ELTA) – Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis sudarė valstybinę laidojimo komisiją Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataro, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vado Adolfo Ramanausko-Vanago laidotuvėms organizuoti.

Į pirmąjį posėdį susirinkę laidojimo komisijos nariai – įvairių valstybės institucijų atstovai – aptarė galimą laidojimo vietą ir datą, kitus organizacinius klausimus.

„Mūsų uždavinys – su derama valstybės pagarba palaidoti šią iškilią ir

drąsią asmenybę. Kartu su šeimos nariais komisija vieningai priėjo išvados, kad Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio gynybos pajėgų vadas Adolfas Ramanauskas-Vanagas turi būti palaidotas spalio 6 dieną Antakalnio kapinėse, valstybės vadovų panteone“, – sakė Vyriausybės kancleris A. Stončiatas.

A. Ramanausko-Vanago palaikai buvo rasti Našlaičių kapinėse Antakalnyje. Palaikų autentiškumas nustatytas atlikus teismo antropologinę analizę, kaukolės ir asmens fotografijų sugretinimus bei DNR tyrimus. Okupacinio režimo sprendimu jis buvo nuteistas mirties bausme 1957 metais.

Lietuvos ir JAV mokslininkus artins sutartis

Vilnius (Mano vyriausybė) – Švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė ir JAV nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Lietuvoje Anne Hall pasirašė Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybių susitarimą dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje.

Susitarimas padės Lietuvis ir JAV mokslo ir studijų institucijoms vykdyti bendrus projektus, keistis mokslinė ir technologine informacija bei gerąją pa-

tirtimi.

Daugelis Lietuvos universitetų palaiko gerus ryšius su JAV mokslininkais, keičiasi tyrėjais, dalyvauja stažuotėse, organizuoja jungtines doktorantų studijų programas, palaiko ryšius su JAV mokslo centrais, kuriuose dirba išeiviai iš Lietuvos. 2017–2018 mokslo metais Lietuvos aukštosiose mokyklose mokėsi 54 JAV piliečiai (daugiausia LCC ir VU), dalinėms studijoms Lietuvoje yra atvykę 26 JAV studentai.

JAV politikas siūlo išleisti N. Venckienę į laisvę

Vilnius (ELTA) – JAV kongreso narys Chris Smith siekia, kad Kongresas atkreiptų dėmesį į buvusios teisėjos Neringos Venckienės bylą ir nutrauktų jos ekstradiciją. Dokumentą teisės komitetui respublikonas Ch. Smith pateikė birželio 25-ąją. Politikas siekia, kad N. Venckienė atsakymo, ar JAV suteiks jai prieglobstį, lauktų laisvėje. „The Associated Press“ jis teigė, kad N. Venckienė turėtų būti „giriama, o ne teisiama už drąsą pareigūnus patraukti atsakomybėn ir savo dukterėčios saugojimą“.

Gegužės pradžioje Čikagos federalinis teismas suteikė galimybę N.

N. Venckienė „Karštas komentaras“ nuotr.

Venckienei ir jos advokatams iki birželio 14 dienos pristatyti teismui papildomus dokumentus. Teisininkė prašo jos neišgabenti į Lietuvą dar metus, kol bus išnagrinėtas jos prieglobsčio prašymas. N. Venckienę JAV gina du advokatai.

N. Venckienę prokurorai įtaria pagal trylika Baudžiamojo kodekso straipsnių. Jei bus perduota Lietuvai, buvusi teisėja gali būti teisiama dėl tvirkimo, neteisėtos informacijos rinkimo ir skleidimo, teismo sprendimo nevykdymo ir kitų nusikaltimų.

Įsigaliojo „Brexit“ įstatymas

Londonas (BNS) – Įstatymas, kuriuo vykdomas Didžiosios Britanijos sprendimas išstoti iš Europos Sąjungos, po kelis mėnesius trukusių debatų įsigaliojo.

Bendruomenių Rūmų pirmininkas John Bercow sakė, kad ES (Pasitraukimo) įstatymas, kuriuo anuliuojamas 1972 metų Europos bendrijų aktas, nulėmęs Britanijos išstojimą į ES, gavo karalienės Elizabeth II pritarimą.

ES (Pasitraukimo) įstatymu taip pat į britų teisę perkeliama dešimtmečius kurti Europos įstatymai, siekiant išvengti bet kokių teisinių sutrikimų.

„Harley-Davidson“ akibrokštas D. Trump

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump pareiškė esąs „nustebęs“ dėl JAV motociklų gamintojos „Harley-Davidson“ sprendimo iškelti dalį savo gamybos iš JAV, taip tikintis išvengti Europos taikomų tarifų.

„Esu nustebęs, kad ‘Harley Davidson’ bus pirmoji iš visų bendrovių, pakėlus baltą vėliavą, – Twitter rašė D. Trump. – Aš taip kovojau dėl jų, o galiausiai jie nemokės mokesčių parduvinėdami produkciją Europos Sąjungoje, kuri padarė mums daug žalos pre-

kyboje. Mokesčiai – tai tik ‘Harley’ pasiteisinimas – ‘būkite kantrūs!’“

Pasak JAV prezidento, prekybos disbalansas sudaro 151 mlrd. dolerių.

Anksčiau skelbta, kad JAV motociklų gamintoja „Harley-Davidson“ nusprendė perkelti dalį savo gamybos iš JAV į Europą. Toki įmonės žingsnį pakurstė D. Trump prekybos politika, įskaitant ir jo sprendimą įvesti importo muitus Europos plienui bei aliuminiui. Dėl ES atsakomųjų priemonių bendrovė gali patirti didžiulių nuostolių.

Kurs Europos intervencinę grupę

Liuksemburgas (BNS) – Devynios Europos Sąjungos šalys, įskaitant Didžiąją Britaniją, pasirašė Prancūzijos pasiūlytą planą sukurti naują Europos gynybos grupę, galinčią vykdyti karines intervencijas už Bendrijos ribų.

Jungtinė Karalystė prisidėjo prie šios iniciatyvos, kad užsitikrintų galimybę išsaugoti tvirtus saugumo ryšius su bloku po šalies išstojimo iš Europos Sąjungos.

Vadinamosios Europos intervencinės iniciatyvos (European Intervention Initiative, EII) tikslas – užtikrinti galimybę vadovauti atsakui į humanitarines krizes ir evakuacijos operacijoms, taip pat vykdyti įprastus kariuomenės uždavinius.

Britanijai nebūtų kliūčių joje da-

lyvauti po „Brexit“ ateinančių metų kovo pabaigoje.

EII memorandumą pasirašė Prancūzija, Britanija, Vokietija, Belgija, Danija, Nyderlandai, Estija, Portugalija ir Ispanija.

Tikimasi, kad mažesnė grupė šalių galės veikti ryžtingiau ir išvengti kai kurių kliūčių, stabdančių 28 nares turinčios ES ir 29 nares turinčios NATO veiksmus.

Prie šio projekto iš principo sutinka jungtis dešimtoji šalis – Italija.

NATO vadovas Jens Stoltenberg nesureikšmino nuogastavimų, kad EII gali atitraukti dėmesį nuo transatlantinio aljanso, kuriam jau beveik 70 metų tenka pagrindinė atsakomybė už Europos saugumą.

Gresia kibernetinės atakos

Berlynas (ELTA) – Vokietijos vidaus žvalgybos agentūros (BfV) vadovas įspėjo dėl padidėjusios Rusijos, Kinijos ir Irano kibernetinių atakų grėsmės.

„Šiais metais auga užsienio žvalgybos tarnybų rengiamų kibernetinių atakų kampanijų kiekybė ir kokybė“, – sakė BfV vadovas Hans-Georg Maassen.

Agentūros vadovas konkrečiai nurodė žvalgybos tarnybas Rusijos Federacijoje, Kinijoje ir Irane bei pridūrė, kad kitos šalys turi atnaujinti savo

Vokietijos žvalgybos vadovas H.-G. Maassen įspėja dėl kibernetinių atakų. EurActiv nuotr.

kibernetinio saugumo priemones.

Kunigai laužys išpažinties paslaptį

Sydney (ELTA) – Vienoje Australijos valstijoje kunigai ateityje privalės pranešti apie vaikų seksualinio išnaudojimo atvejus, apie kuriuos išgirs klausydami išpažinčių.

Jei to nepadarys, dvasininkams nuo spalio grės iki 10 000 Australijos dolerių piniginė bausda. Tai numato jau pernai priimtas įstatymas, kurio detalės paskelbtos pirmą kartą.

Plataus masto tyrimas praėjusiais metais parodė, kad Australijoje seksualiai buvo išnaudojami dešimtys tūkstančių vaikų. 1960–2015 metais

vaikus tvirkino 7 proc. šalies kunigų.

Priimdama naują vaikų apsaugos įstatymą, Pietų Australija tapo pirmąja šalies valstija, kurioje panaikinta išpažinties paslaptis. Apie vaikų seksualinio išnaudojimo atvejus privalės pranešti ir mokytojai, medikai bei socialiniai darbuotojai.

Pietų Australijos katalikų bažnyčia pareiškė vertinsianti naujojo įstatymo padarinius. Remiantis Katalikų bažnyčios teise, kunigai negali atskleisti informacijos, kurią išgirdo per išpažintį.

VERSLO NAUJIENOS

Kam rūpės Lietuvos prekės ženklas?

Valstybinio turizmo departamento 2016 m. pristatytas naujas Lietuvos prekės ženklas, reprezentuojantis kultūros ir gamtos paveldą, kurio šūkis yra „Lithuania. Real is beautiful“, verslo bendruomenės buvo įvertintas priešaringai.

Vaizdo įrašą „Real is Beautiful“ kūrė UAB „Legal Guns“, idėjos autorius – Turizmo departamentas. Klipas kainavo 23.000 Eur.

Reikia turėti labai lakią fantaziją, kad patikėtum, jog, pažiūrėję šį įrašą, keliautojai pasirinks Lietuvą. Šis vaizdo įrašas sukėlė ironijos ir netgi pašaipų bangą, buvo atvirai juokiamasi iš Turizmo departamento.

Nacionaliniu šalies pristatymo užsienyje koordinatoriumi patvirtintas vyriausybės kanceliarijos Lietuvos įvaizdžio skyrius. Šią žinią sveikina turizmo verslas, anksčiau ne kartą kritikavęs valdžią, kad šalis iki šiol neturėjo vienos pristatymo pasaulyje besirūpinančios institucijos.

Esama šalies pristatymo užsienyje situacija nebetenkina, sako Algirdas Stončaitis, vyriausybės kancleris. Pasak jo, Lietuvos institucijos skiria didžiulius biudžetus šaliai užsienyje pristatyti, tačiau rezultatas galėtų būti geresnis.

„Lietuva iki šiol neturi aiškios žinutės pasauliui – save pristatome per daugybę dimensijų. Gi riame gamtą, pasiekimus inovacijų, inžinerijos, biotechnologijų srityje, minime viešojo interneto greitį, tačiau vieningos komunikacijos sistemos nėra“, – teigia vyriausybės kancleris.

Sunkios tapatybės paieškos

„Drąsios Lietuvos“ ženklas. Lietuva šalies prekės ženklo kūrimo darbus pradėjo 2006 m., tačiau nebuvo sėkmingi, o 2009 m., prasidėjus ekonominei krizei, buvo nutraukti.

Lietuva šalies prekės ženklo kūrimo darbus pradėjo 2006 m., tačiau jie nebuvo sėkmingi, o 2009 metais, prasidėjus ekonominei krizei, buvo nutraukti.

Nuo to laiko nei viena institucija nevykdė šalies pristatymo užsienyje koordinavimo.

Įvaizdžio ir šalies reputacijos kūrimo koordinuotos pastangos valstybėms atneša realios naudos. Kai kurių šalių sėkmės istorijos įkvepiančios: pavyzdžiui, Estija jau išsikovojo skaitmeninės šalies pozicijas pasaulyje ir yra tapatinama su pažangia visuomene.

„Šiandien svarbu siekti, kad šalies pristatymas užsienyje būtų vykdomas koordinuotai. Turime išvengti veiklų dubliavimo, skatinti institucijas bendradarbiauti ir ieškoti veiklų apjun-

gimo galimybių. Tuomet Lietuvos vardas skambės garsiau“, – sako p. Stončaitis.

Šalies pristatymo koordinatoriui keliamas Lietuvos vertybių išgryninimo tikslas. Šiandien svarbu ne tik atsakyti į klausimą, kas mus išskiria iš kitų šalių, bet ir susitarti dėl šalies vystymosi krypties. Konkurencija pasaulyje aštrėja, tad Lietuvai svarbu ne tik didinti savo atpažįstamumą pasaulyje, stiprinti teigiamas asociacijas, bet ir rasti konkurencingą nišą, – teigė Vyriausybės kancleris.

Žinių sutiko pozityviai

Žinią, kad atsirado Lietuvos pristatymo pasauliui koordinatorius, turizmo verslas sutinka pozityviai. Žyd-rė Gavelienė, Lietuvos turizmo rūmų prezidentė, sako, kad tai sveikintinas dalykas.

„Turizmui šalies įvaizdis yra labai daug lemiantis dalykas. Gerai, kad bus toks koordinuojantis skyrius, kuris vėliau turėtų išaugti į kompeten-

tingą instituciją. Koordinuoti veiksmai atneš daugiau naudos Lietuvai“, – sako ji.

Turizmo verslas yra ne kartą įvardijęs kaip didelę problemą tai, jog valstybės mastu iki šiol neturėjome ne tik įvaizdžio koordinatoriaus, bet ir Lietuvos įvaizdžio strategijos, stebėsenos, kam išleidžiamos įvaizdžiui skiriamos lėšos.

„Padėti dar sunkina ir tai, kad yra smarkiai apkarpytos lėšos turizmo rinkodarai, nors turizmas šiandien – bene vienintelė šaka, kuri užsiima Lietuvos įvaizdžio kūrimu pasaulyje“, – yra sakiusi Evalda Šiškauskienė, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos prezidentė

70 proc. vokiečių nežinojo Lietuvos

Paskutiniai Lietuvos žinomumo tyrimai buvo atlikti 2006 metais. Visuomenės nuomonės tyrimų kompanijos „Vilmorus“ atliktų reprezentatyvių tyrimų duomenimis, tuomet Lietuvos žinomumo vidurkis Europoje siekė 42 proc., Vokietijoje Lietuvos nežinojo 70 proc. šalies gyventojų.

Lietuvos įvaizdžio skyriaus pagrindinis uždavinys – formuoti teigiamą Lietuvos įvaizdį. Šiuo metu skyriuje dirba 4 specialistai, kurie bendradarbiaudami su verslo, kultūros ir kitų institucijų ir organizacijų atstovais koordinuoja ir įgyvendina Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo programą, ruošiasi Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 30-mečio minėjimui, prisideda prie pagrindinių šalies įvykių komunikacijos koordinavimo.

„Verslo žinios“

Į Lietuvą žengia naujas bankas

Į Lietuvą žengia naujas investicinis bankas – nuo 1946 metų veikianti Italijos „Mediobanca“ grupė. Tikėtina, kad Lietuvoje grupė ketina teikti faktoringo paslaugas.

Registru centre įregistruota nauja bendrovė „Vilnius factoring company“, kuriai vadovauja „Mediobanca“ direktorius Renato La Fianza.

Factoringas yra prekinio kredito forma, kai kredito įstaiga suteikia paskolą prekių pardavėjui, kartu perimdama teisę reikalauti iš pirkėjo sumokėti už prekes.

Italijos vertybinių popierių biržoje listinguojama „Mediobanca“ grupė savo interneto svetainėje skelbia už-

siimanti verslo kreditavimo ir investicinės bankininkystės, mažmeninės bankininkystės, turto valdymo bei investavimo veikla.

43 proc. „Mediobanca“ akcijų valdo instituciniai investuotojai, daugiausiai iš Jungtinių Amerikos Valstijų bei Didžiosios Britanijos, dar 29 proc. priklauso pagrindiniams akcininkams – daugiausiai bankui „Unicredit“ (8,4 proc.) ir Prancūzijos verslininkui Vincentui Bollore, per įmonę „Financiere du Perguet“ valdančiam 7,9 proc. akcijų. Likusius 28 proc. „Mediobanca“ akcijų valdo smulkieji akcininkai.

BNS

Čekių loterija atnešė beveik 2 mln. Eurų

Praėjusių metų pabaigoje prasi-dėjusi čekių loterija į valstybės biudžetą papildomai atnešė 1,85 mln. Eur pridėtinės vertės mokesčio (PVM), teigia Valstybinės mokesčių inspekcija (VMI).

VMI čekių loterijos projekto vadovas Rolandas Puncevičius tvirtino, kad loterijos populiarumas neblėsta.

„Per pirmąjį VMI kvitų žaidimo pusmetį gyventojų susidomėjimas žaidimu nesumažėjo – prekes turgavietėse ar tam tikras paslaugas įsigiję asmenys kvitus registruoja pakankamai aktyviai“, – tvirtino R. Puncevičius.

Anot jo, per dieną vidutiniškai užregistruojama apie 7.000 čekių, o kas mėnesį – daugiau nei 200.000. Iš viso gyventojai užregistravo jau daugiau nei 1,38 mln. čekių.

JAV gali sulaukti Europos atkirčio

Europos Sąjunga (ES) vėl imsis atsakomųjų priemonių, jeigu JAV prezidentas Donald Trump įves naujus tarifus ES prekėms, taip siekdamas pataisyti, prezidento žodžiais, „nesąžiningus“ prekybos santykius, pirmadienį pareiškė Prancūzijos finansų ministras Bruno Le Maire.

Kovo pabaigoje Jungtinės Valstijos įvedė 25 proc. importo muitus plienui ir 10 proc. aliuminiui. ES šalims, Kanadai ir Meksikai iš pradžių muitų taikymas buvo atidėtas, bet nuo birželio 1 dienos šie tarifai įsigaliojo ir šioms šalims.

Daugelis prekybos partnerių tokį JAV administracijos sprendimą sutiko itin neigiamai. Europos Komisija (EK) ėmėsi atsakomųjų priemonių, įvesdama importo muitus amerikietiškos prekės už 2,8 mlrd. eurų. Atsakomieji

muitai įsigaliojo ir taikomi tokioms prekėms, kaip amerikietiški džinsai, motociklai, alkoholiniai gėrimai, žemės ūkio produkcija.

Atsakydamas į ES įvestus muitus JAV prekėms, D. Trump pagrasino įvesti 20 proc. tarifą Europos automobilių importui.

ES tarifai, numatyti plačiam amerikietiškų prekių sąrašui – nuo džinsų iki burbono, manoma, smogs pramonėms, aktyviausioms valstijose, kuriose dominuoja D. Trump respublikonų partija.

„Jeigu sankcijos pakenktų respublikonų valstijoms ir jeigu jos padėtų respublikonams suvokti, kad tokia politika nepriimtina, juo geriau“, – sakė ministras B. Le Maire.

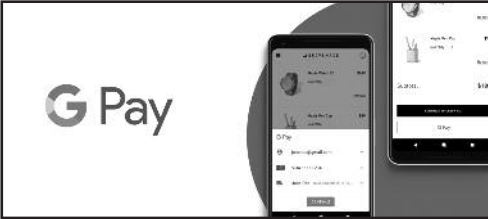
ELTA

Ir Vokietija įveda „Google Pay“

Technologijų milžinė „Google“ Vokietijoje paleido išmaniųjų telefonų programėlę „Google Pay“.

Programėlė leidžia naudoti mobilųjį telefoną su „Android“ operacine sistema kaip banko kortelę. Vartotojai moka už prekes, įdėdami savo telefoną į jau visur esančius bekontakčius terminalus parduotuvėse. Technologija taip pat gali būti panaudota internetiniams mokėjimams.

Vokietija tapo 19-ąja pasaulio šaliimi, pritaikiusia šią sistemą. „Google“ ir jos konkurentė „Apple“ turėjo panašias mokėjimo sistemas savo telefonuose nuo 2014 metų. Jos jau buvo išvystytos daugelyje Europos šalių,

Vokietija – 19 šalis, kurioje paleista „Google Pay“ programėlė. Shopify nuotr.

įskaitant Prancūziją, Italiją ir Didžiąją Britaniją, bet ne Vokietiją.

„Google“ partnerės yra kredito kortelių milžinės „Visa“ ir „Mastercard“. Taip pat – „Commerzbank“, „Comdirect“ ir internetiniai bankai „N26“ bei „Boom“.

„Verslo žinios“

Euro ir kitų valiutų santykiai (2018 metų birželio 27 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,85 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,63 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,65 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,59 €

SVEIKATA

Ką reikia žinoti apie vabzdžių įkandimus?

Šiltuoju metu suaktyvėja gamtos gyventojai: uodai, bitės, vapsvos, kamanės ir kt. Vasarą daugiau laiko praleidžiame lauke, todėl reikėtų pasisaugoti vabzdžių įgėlimų, nes atostogas ar savaitgalio poilsį gamtoje sparnuoti sutvėrimai gali nepataisomai sugadinti. Tėveliams ypač reikėtų pasirūpinti savo atžalomis, nes vabzdžiams vaikai yra puikūs taikiniai – jie daugiau laiko praleidžia lauke ir linkę nuklysti į vietas, kur pilna vabzdžių.

Uodai. Jų įkandimai dažniausiai būna nepavojingi, tačiau įkandimo vietą labai niežti, todėl besikasydamas žmogus gali užsikrėsti antrinėmis infekcinėmis odos ligomis. Įkandus uodui, į žmogaus organizmą gali patekti ligų sukėlėjų, jautresniems žmonėms gali pasireikšti alerginės reakcijos. Uodų įkandimas dažniau sukelia (ypač vaikams) vadinamuosius dilgėlinės tipo bėrimus: įkandimo vietoje atsiranda pūkslė, oda parausta, parburksta, ją labai niežti.

Vapsvos, bitės. Pats pavojingiausias – vapsvos arba bitės įgėlimas. Jų nuoduose esančios medžiagos veikia kaip alergenai ir gali sukelti gyvybei pavojingas reakcijas, pavyzdžiui, anafilaksinį šoką. Tada patinsta, ne tik parausta oda įgėlimo vietoje, bet gali ištinti lūpos, gerklė, kvėpavimo takai, žarnyno gleivinė. Darosi sunku kvėpuoti, trūksta oro, dėl išsiplėtusių kraujagyslių krenta kraujospūdis. Sutrinka smegenų, vidaus organų apytaka. Ne visada alerginė įgėlimo reakcija būna staigi. Kartais būna atvejų, kai alergija pasireiškia praėjus kelioms dienoms. Pavėluota reakcija pavojinga sveikatai.

Skrudėlės. Jos išskiria skystį, kuris sukelia nemalonų odos perštėjimą, bėrimą. Skystis dirgina kūną, o įkandimų žymės dažniausiai būna grupinės, jas labai niežti.

Pirmoji pagalba po įkandimo

Kokia pirmoji pagalba turi būti teikiama, priklauso nuo reakcijos ir simptomų. Jeigu pasireiškia tik paraudimas, niežėjimas, pakanka nereceptinių vaistų, mažinančių skausmą, patinimą. Šaltis veikia teigiamai, tad galima prie įgėlimo vietos pridėti leduką ar

šaltą kompresą. Ledo gabalėlis, įvyniotas į audinį, taip pat padės, jei savo skystį išskyrė skruzdėlė.

Įgėlus vapsvai ar bitei, svarbu apžiūrėti, ar neliko geluonies. Jį galima ištraukti pirštais ir jokių būdu negalima spaudyti. Nepadės ir užveržimai, nes spaudant nuodai greičiau išsiskiria. Ištraukus geluonį, įkandimo vietą būtina dezinfekuoti. Tam puikiai tiks svogūnas ar česnako sultys. Norint, kad patinimas greičiau pranyktų, prie žaizdelės, kaip minėta, reikia pridėti šaltą kompresą.

Alerginę reakciją galima prognozuoti. Jeigu ankstesni vabzdžių įkandimai ar įgėlimai ilgai nepranykdavo, būdavo didelis patinimas, niežėdavo, galima tikėtis alergijos požymių. Tuomet reikia kreiptis į medicinos darbuotojus.

Kaip apsaugoti nuo vabzdžių

Vaistinėse siūloma įvairių repelentų, kuriuose esančios cheminės medžiagos atbaido vabzdžius. Norint efektyviai apsaugoti nuo vabzdžių, reikia reguliariai pasipurkšti ar pasitepti. Ant kiekvienos priemonės pakuotės nurodyta, kiek valandų ji yra veiksminga.

Vaikams nereikėtų leisti lauke valgyti ledų, vaisių, taip pat vengti saldžiųjų gėrimų, nes jie gali privilioti vabzdžius. Jeigu susiruošėte į iškylą, reikėtų apsiręngti drabužius ilgomis rankovėmis, ilgas kelnes, avėti batus. Kvapai vilioja vabzdžius, tad rengdamiesi į gamtą žmonės neturėtų kvėpintis, naudoti kremų, kvapnių muilų, kosmetikos. Jeigu vis dėlto atskrido geliantis vabzdys, svarbu nedaryti staigių judesių. Mojavimas rankomis dažnai tik pakursto jų agresiją.

SAUGOKIMĖS SAULĖS

Įsibėgėjus vasarai, prasidėjus atostogų metui, kasdien laukiame giedrų ir šiltesnių orų. Tačiau verta nepamiršti, kad dėl dažno buvimo saulėje oda praranda elastingumą, per anksti pasensta, pradeda raukšlėtis. Ilgalaikis saulės ultravioletinių (UV) spindulių poveikis gali sukelti odos pažeidimus, ligas, taip pat paskatinti odos vėžio išsivystymą.

Šiltuoju metu suaktyvėja gamtos gyventojai: uodai, bitės, vapsvos, kamanės, todėl reikėtų pasisaugoti vabzdžių įgėlimų. www.pixnio.com nuotr.

Būnant saulėje, svarbu:

- ◆ Suplanuoti buvimo saulėje laiką. Į lauką reikėtų eiti anksti ryte (iki 11 val. r.) arba po pietų (nuo 3 val.), vengiant vidurdienio, kai yra ultravioletinės spinduliuotės pikas.
- ◆ Dėvėti drabužius, dengiančius visą kūną, kepurę.
- ◆ Stengtis būti pavėsyje.
- ◆ Dėvėti akinius nuo saulės. Akiniai nuo saulės saugo akis nuo UV spindulių, kurie gali turėti įtakos kataraktos (akies lęšio sudrumstėjimas) išsivystymui. Rinkitės kokybišką prekę ir pirkite tik specializuotose parduotuvėse.
- ◆ Per daug nenudegti. Paraudusi, jautri, skausminga, pūslėta ar besilupanti oda – tai ženklas, kad persikaitinote saulėje.
- ◆ Žinoti, kad smėlis, vanduo, sniegas atspindi ir sustiprina saulės spindulių poveikį.
- ◆ Žinoti, kad vasarą galima nudegti ir debesuotą dieną, būnant vandenyje.
- ◆ Nenaudoti tam tikrų vaistų. Kai kurie vaistai sąveikaudami su UV spinduliais, gali sukelti odos reakcijas.
- ◆ Daugiau gerti vandens.
- ◆ Vengti alkoholinių gėrimų.
- ◆ Tinkamai pasirinkti kosmetines apsaugas nuo saulės priemones.
- ◆ Teisingai naudoti kosmetines apsaugas nuo saulės priemones.

VASAROS PAVOJAI ŠIRDŽIAI: KĄ TURĖTUME ŽINOTI?

Veikiausiai nerasime žmogaus, kuriam nepatiktų vasara. Ir tai suprantama: šiltas oras, atostogos, smėlis, jūra, maudynės ir kiti vasaros malonumai nepalieka abejingų. O kaip dėl ligų? Ar vasarą sergama mažiau, nes ligos irgi „atostogauja“? Kam vasarą gali kilti rūpesčių dėl sveikatos? Ar vasaros karščiai gali didinti kraujo spaudimą?

Kraujo spaudimas nėra pastovus

Kraujo spaudimas – tai kraujo slėgis, kuris susidaro kraujagyslių sienelėse ir kuris ritmiškai didėja ir ma-

žėja kartu su širdies dūžiais. Optimalus suaugusiojo žmogaus kraujo spaudimas yra apie 120/80 mmHg, normalu, kai jis siekia 140/90 mmHg. Kraujo spaudimas nėra pastovus, nekintamas skaičius. Ir sveikam žmogui jis gali svyruoti, ir tai bus normalu.

Kokie žmonės jautrūs orams?

Kad orai turi įtakos žmogaus sveikatai, jau niekam nekelia abejonių. Nustatyta, kad ne visi žmonės vienodai reaguoja į orų permainas. Žmogaus jautrumas orui priklauso nuo amžiaus, lyties, sveikatos būklės. Jautresnės yra moterys, vyresnio amžiaus žmonės, sergantieji lėtinėmis ligomis. Net apie 70 proc. sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis jautriau reaguoja į orus, tiksliau – į jų permainas.

Kokia vasara pavojinga širdininkams?

Vasaros karščiai gali pabloginti sergančiųjų širdies ir kraujagyslių ligomis, hipertenzija sveikatos būklę. Per karščius netenkame daugiau skysčių, nes daugiau prakaituojame, todėl kraujas tirštėja. Tačiau kraujo tirštumas nėra tiesiogiai susijęs su krešulio, kuris galėtų sukelti gyvybei pavojingą insultą ar infarktą, formavimosi rizika. Tačiau sveikam žmogui jokių krešulių dėl to nesusidarys.

Todėl žmonės, kurie serga širdies ir kraujagyslių ligomis arba kuriems šių ligų rizika didelė, karštą dieną neturėtų užsibūti saulėje. Per karščius rekomenduojama gerti daug skysčių – dažniau nei troškina. Kita vertus, sergant širdies nepakankamumu, kai organizme kaupiasi skysčiai, gerti labai daug nereikėtų. Todėl geriausia dėl skysčių kiekio pasitarti su gydytoju. Labai svarbu ir tinkamai maitintis: rekomenduojama valgyti lengvai virškinamą maistą, vengti alkoholio, sūraus maisto, tonizuojamųjų gėrimų. Taip pat patariama riboti fizinį aktyvumą, nedirbti lauke per karščius, geriau darbus atlikti ryte ir vakare. Nederėtų nutraukti vaistų vartojimo, net jei atrodo, kad sveikata pagerėjo ar kraujospūdis sumažėjo. Staiga nustojus gerti vaistų, kraujospūdis gali greitai padidėti.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

A † A
JŪRATĖ M. BUDRIENĖ
JASAITYTĖ

Mirė 2018 m. birželio 21 d. Sun City, Arizona.
Gimė 1951 m. spalio 7 d. Chicago, IL.
Gyveno Scottsdale, AZ, anksčiau – Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Nuliūdę liko: vyras Antanas M. Budrys; sesuo Aušra Petry su vyru Terry bei vaikais Terry Jr. ir Olivija; svainė Birutė Babušienė su vyru Arvydu ir šeima; svainė Veronika Mostacchio su vyru Sam, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Atsisveikinimas – birželio 28 d., ketvirtadienį, nuo 3 val. p. p. iki 8 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės – birželio 29 d., penktadienį. 9:30 val. r. iš Petkus Lemont laidojimo namų velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją (14911 127th St., Lemont, IL), kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

MANO VIRTUVĖ

Vasaros receptai (4)

Šalta melionų sriuba

Reikės:
2 vidutinio dydžio geltonų melionų (cantaloupes), nuluptų, be sėklų, supjaustytų gabaliukais
1/2 puodelio sauso sherry
2 šaukštų šviežiai išspaustų žaliosios citrinos (lime) sulčių
3 oz plonai supjaustyto rūkyto kumpio (prosciutto)
4 šaukštų šviežių mėtų lapelių, smulkiai supjaustytų.

Elektriniu smulkintuvu sutrinti melionus iki tyrės. Įpilti sherry ir citrinos sulčių, išmaišyti. Perpilti į dubenį arba asotį ir įdėti į šaldytuvą, kad atšaltų (bent 1 valandai, bet galima ir iš vakaro).

Maždaug 15 minučių iki patiekimo nedidelėje keptuvėje ant vidutinės ugnies pakepinkite prosciutto nuolat pavartydami, apie 7 minutes – jis turi tapti trapus. Ataušinkite.
Iš šaldytuvo ištrauktą sriubą supilstykite į individualius dubenėlius ir ant viršaus uždėkite po 2 šaukštelių trapius kumpio gabalėlius. Likusį prosciutto patiekite atskirame indelyje – galbūt svečiai norės užsiberti jo daugiau. Papuoškite sriubą smulkintais mėtomis lapeliais ir patiekite.
Pastaba: trinant melionus į pa- baigą galima pridėti pusę puodelio smulkintų mėtomis – sriuba bus kitokio skonio.
Skanaus!

Jūsų Indrė

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

A † A
SESUO EVELYN
VICHURAS, SSC,

Mūsų mylima seselė mirė 2018 m. birželio 25 d., sulaukusi 96 metų. Vienuolės įžaduose išgyveno 75 metus.
Nuliūdę liko: dukterėčios ir sūnėnai gyvenantys Indiana, California ir Texas valstijose.

A. a. ses. Evelyn buvo duktė a. a. Michael ir a. a. Teresos Vaičiulių, sesuo a. a. August Vichuras, a. a. kun. Ignatius Vichuras, a. a. kun. Michael Vichuras, a. a. Charles Vichuras ir a. a. Rosalyn Nelson.
Seselė Evelyn daugiau nei 50 metų išdirbo sveikatos priežiūros įstaigose.

Velionė bus pašarvota birželio 30 d., šeštadienį, nuo 10:15 val. ryto iki 11:15 val. ryto Franciscan Village Chapel, 1270 Village Dr., Lemont, IL, kur 11:15 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse. Vietoje gėlių prašom aukoti SSC Retirement Fund.

Šv. Kazimiero seserys

David Gaidas FH, tel. 773-776-1324

A † A
JŪRATEI MARIJAI BUDRIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdinčius šeimos narius: vyrą ANTANĄ su šeima ir seserį AUŠRĄ su TERRY, TERIUKU ir OLIVIJA.
„Pats tikriausias kelias į laimę yra nešti laimę kitiems žmonėms. Pamėginkite juo eiti ir palikite šį pasaulį, truputį geresnį, negu radote. Ir kai ateis metas Jums artėti prie mirties, galėsite mirti laimingi, jausdami, kad, nešvaistėte laiko tuščiai, bet padarėte viską ką galėjote. Budėkite!“ Robert Baden-Powell
Lietuvių Skautų Sąjunga

A † A
ROMUI FABIJONUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdinčius šeimos narius: žmoną RITĄ, vaikus JUDITĄ, SYLVIJĄ, POVILĄ, ANDRIJĄ ir BRONIJĄ su šeimomis ir vaikais.
„Viskam yra metas, ir kiekvienam reikalui tinkamas laikas po dangumi. Laikas gimti ir laikas mirti, laikas sodinti ir laikas rauti, kas pasodinta“ (Mok 3,1–2).
Lietuvių Skautų Sąjunga

A † A
RENAI VILKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdinčius šeimos narius: vaikus VITĄ, REGINĄ, ALMĄ, GRAŽINĄ su šeimomis ir vaikais.
„Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas“ (Jn 11, 19–27)
Lietuvių Skautų Sąjunga

draugas.org/mirties

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Didžiausioje specializuoto maisto parodoje** – the Fancy Food Show – dalyvaus ir baltų atstovai. Atvykite – susipažinsite su Lietuvos ir Latvijos alaus, mėsos, pieno produktų gamintojais, kepėjais. Paroda vyks liepos 2 d. nuo 5:30 val. p. p. iki 7:30 val. v. Hodgson Russ LLP, 605 3rd Ave #2300, New York, NY. Daugiau informacijos: info@bacc.nyc

■ **Liepos 6 dieną 1 val. p. p. JAV LB Lemonto** apylinkės valdyba kviečia susirinkti prie Kryžių kalnelio šalia Pasaulio lietuvių centro Lemonte ir kartu su viso pasaulio lietuviais sugiedoti Lietuvos himną.

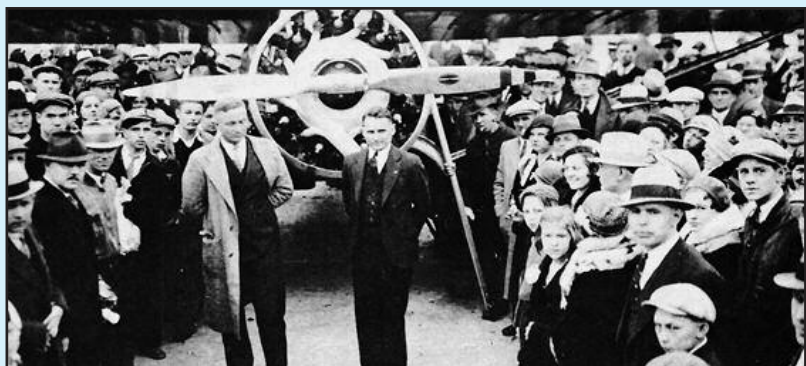
■ **Liepos 6-ąją, Lietuvos Karaliaus Mindaugo** karūnavimo dieną, tęsiame gražią tradiciją ir kviečiame visus kartu giedoti Tautišką giesmę. Renkamės 1 val. p. p. prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke, prie iškeltos trispalvės, nepamiršdami atsiųsti vėliavų ir kitos tautinės atributikos. Bus gaivių gėrimų bei užkandžių.

■ **Šakių klubo metinis narių susirinkimas įvyks** liepos 8 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame dalyvauti narius ir norinčius priklausyti šiam klubui.

Šimtmečio Tautišką giesmę Navy Pier

Kaip ir kiekvienais metais, **liepos 6-ąją** – Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dieną – kviečiame visus Čikagos lietuvius ir miesto svečius kartu giedoti Tautišką giesmę!

Nepamirškime geros nuotaikos ir tautinės atributikos! Susitikime visi 7:45 val. v. Navy Pier (600 E. Grand Ave, Chicago, IL 60611), ištieskime 30 metrų „Vienybės vėliavą“ ir 8 val. v. visi kartu giedokime Tautišką giesmę!

Kartu paminėkime istorinio skrydžio sukaktį

Š. m. liepos 15 d. sukanka 85 metai, kai iš New Yorko Floyd Bennet oro uosto pakilo Stepono Dariaus ir Stasio Girėno pilotuojamas „Lituanica“ lėktuvas. Nors jų skrydis baigėsi tragiškai, lakūnai pasiekė tuo metu antrą skridimo be nusileidimo rezultatą pasaulyje (6411 kilometrų iki katastrofos vietos). S. Darius ir S. Girėnas žuvo Vokietijos miškuose, Soldino (dabartinėje Lenkijoje) apylinkėse, taip ir nepasiekę Kauno, kur jų entuziastingai laukė minios tautiečių. Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS) kartu su JAV Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės valdyba ir Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI) kviečia visus liepos 15 d., sekmadienį, drauge paminėti transatlantinio skrydžio sukaktį. Šventė prasidės 10 val. r. iškilėmis prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo Marquette Parke (ties California Ave. ir Marquette Rd. sankryža). Po 11 val. r. iškilmingų šv. Mišių Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje bus minėjimas su vaišėmis parapijos salėje. Organizacijos ir pavieniai asmenys, norintys prisidėti prie šventės organizavimo, kviečiami skambinti tel. 773-450-4180 arba 630-401-9967. Lauksime idėjų ir pasiūlymų, kad minėjimas būtų įdomesnis ir prasmingesnis.

Organizatoriai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

www.draugas.org

**Organizuojama vienos
dienos išvyka autobusu**

„Bristol Renaissance Faire“

(prie Ilinojaus-Wisconsino sienos)

rugpjūčio 4 d., šeštadienį

Išvykstame – 9 val. r., grįžtame – apie 6 val. v.

Kaina suaugusiam – 50 dol., vaikui – 30 dol.

Daugiau informacijos: Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje
tel. 773-776-4600 arba 773-860-7547 (Audra)

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke
Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo
100-mečio proga kviečia visus tautiečius
liepos 6 dieną vieningai sugiedoti Lietuvos himną.

Data: 2018 07 06

Laikas: 6 val. v.

Vieta: „Susivienijimas Lietuvių Amerikoje“ kiemelis
307 West 30th Street, Manhattan, New York

**ATLANTIC
ExpressCorp.**

**SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ**

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vir. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis